

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

11. ČÍSLO / XVIII. ROČNÍK

10 Kč • 0,40 €

21. BŘEZNA 2010

Z obsahu:

**Svatý Bonaventura -
učitel poznání Krista**
- strana 2 -

Svatý domek v Loretu
Z historického a archeolo-
gického hlediska je zcela
nesporně jisté nejméně pět
záračných přenesení
„Nazaretského domku“
Panny Marie
- strana 4 -

**Ludvík Maria Grignon
z Montfortu**
Galerie svatých kněží
- strana 6 -

**Umučení našeho Pána
podle vidění Kateřiny
Emmerichové (3)**
- strana 8 -

Patron šťastné smrti
- strana 9 -

**Svatý František
obrací heretiky (9)**
- strana 10 -

**Je vůbec Bůh
reálně možný?**
Prof. Dr. Václav Wolf,
Ústav dějin UK v Praze
- strana 11 -

Milostná soška Panny Marie ze Svatého domku v Loretu (více na str. 4)

Dnes bych chtěl mluvit o svatém Bonaventurovi z Bagnoreggia. Přiznám se vám, že při tomto tématu cítím určitou nostalgii, protože vzpomínám na bádání, která jsem prováděl právě o tomto autoru, mně zvláště drahém. Seznámení s ním ovlivnilo nemálo moji formaci. S velkým potěšením jsem před několika měsíci vykonal pouť do jeho rodiště Bagnoreggia v Laziu, kde chovají v úctě jeho památku.

Narodil se pravděpodobně r. 1217 a zemřel r. 1274, žil tedy ve 13. století, v období, kdy křesťanská víra pronikla hluboko do evropské kultury a společností a inspirovala trvalé hodno-

Svatý Bonaventura – učitel poznání Krista

ty na poli literatury, vizuálního umění, filosofie a teologie. Mezi velké postavy, které přispěly k vytvoření této harmonie mezi vírou a kulturou stojí v popředí Bonaventura, muž činný i kontemplativní, hluboce zbožný a rozvázný v jednání.

Uchvácen Chudáčkem z Assisi

Jmenoval se Jan da Fidanza. Epizoda, která se přihodila, když byl ještě chlapcem, poznamenala hluboce jeho život, jak

sám vypráví. Byl postižen těžkou nemocí a ani jeho otec, který byl lékař, nedoufal, že by ho mohl zachránit před smrtí. Jeho matka se tedy utekla k přímluvě svatého Františka z Assisi, krátce po jeho kanonizaci. Jan se uzdravil. Postava Chudáčka z Assisi se mu stala důvěrně ještě bližší po několika letech, když byl v Paříži, kam se odebral na studia. Získal diplom mistra umění, který můžeme přirovnat k prestižnímu lyceu v dnešní době. Tehdy si, ja-

ko mnoho mladých dříve i dnes, položil klíčovou otázku: „Co mám udělat se svým životem?“ Uchvácen svědectvím horlivosti a evangelijní radikálnosti menších bratří, kteří přišli do Paříže r. 1219, zabušil Jan na bránu františkánského kláštera ve městě a požádal o přijetí do velké rodiny učedníků svatého Františka. Mnoho let později vysvětlil důvody své volby: svatý František a hnutí, které inicioval, oživovalo Kristovu akci. V jednom listě adresovaném jinému fráteru napsal: „Vyznávám před Bohem, že důvod, proč jsem si oblíbil život blaženého Františka, je ten, že se podobá začátkům a růstu Církve. Církev začala prostými rybáři a později se obohatila o velmi moudré a slavné doktory; řehole blaženého Františka nevycházela z moudrosti lidí, nýbrž z Krista“ (*Epistula de tribus quaestionibus ad magistrum in-nominatum*, in *Opere di San Bonaventura. Introduzione generale*, Roma 1990, s. 29).

K vrcholům teologie o Kristu

Proto kolem roku 1243 oblékl Jan františkánský hábit a přijal jméno Bonaventura. Byl ihned poslán na studia a navštěvoval teologickou fakultu pařížské univerzity a studoval soubor velmi náročných kurzů. Získal různé tituly potřebné pro akademickou kariéru, jako „bakalář biblistiky“ a „bakalář sentenci“. Tak studoval Bonaventura od základů Písmo svaté, Sentence Petra Lombardského, tehdejší příručky teologie. V kontaktu s učiteli a studenty, kteří přicházeli do Paříže z celé Evropy, vyzrála jeho osobní myšlenková vyspělost a duchovní citlivost do vysokého stupně a v průběhu dalších let ji uměl uplatnit ve svých dílech a kázáních, a stal se tak jedním z nejvýznamnějších teologů v dějinách Církve. Příznačné je připomenout titul teze, kterou obhajoval, aby byl habilitován

Pokračování na str. 13

Editorial

V naší Galerii svatých kněží se neobjevuje svatý Ludvík Maria Grignion z Montfortu v souvislosti se svátkem Zvěstování náhodou. Tajemství vtělení bylo pro tohoto velkého mystika jedním z ústředních pilířů jeho mariánské úcty. Jak uvádí ve zdůvodnění opravdové mariánské úcty: „Bůh Syn se stal člověkem pro naši spásu, ale jen v Marii a skrze Marii!“ To, co platí o začátku lidského života Božího Syna, platí i o jeho konci: „Maria musela být přítomna Jeho smrti, aby s ní Ježíš Kristus přinesl jednu a tutéž oběť a aby byl obětován věčnému Otci s jejím svolením.“ Svatý Montfort nás neučí ničemu novému, jen dovádí do všech důsledků skutečnost, že Bůh vše, co chtěl vykonat pro lidstvo, chtěl vykonat ve svém Synu skrze Marii, a ji také určil, aby byla správkyní a prostřednicí všech milostí, které její Syn spolu s ní získal pro lidstvo. Jestliže se Bůh tak pokořil, že nechtěl vykonat nic bez této své vyvolené, ani člověk nemá jiné cesty k nejvyššímu a jedinému Prostředníku, než uznat ji za Bohem stanovenou a nejvyšší omilostněnou a jedinou Prostřednici.

Když čteme životopis svatého Ludvíka Marii, je přímo nápadné, na kolik překážek a protivností tento Mariin apoštol narážel. Byl Bohem poslán, aby v době, kdy duch protestantismu začal Pannu Marii a úctu k ní odsouvat stranou, svým dílem i svým životem podával svědectví, že není jiné cesty k Ježíši než skrze Marii. Následoval svou nebeskou Matku dokonale v její úplné odevzdání do Otcovy vůle a v naprosté chudobě a poslušnosti se odevzdal jako ona vedení Ducha Svatého. Stal se tak nesporně trnem v oku Mariinu úhlavnímu nepříteli, který chtěl úctu k ní a jejímu nezbytnému prostřednictví zatemnit a odstranit pod falešnou záminkou, že tím trpí úcta k jedinému Prostředníku a Spasiteli. I sto let trvající ztráta Grignionova hlavního díla O pravé mariánské úctě byla ďáblou pletichou, která měla zabránit jeho rozšíření.

Ďáblovo nalhávání a odsouzení Panny Marie stranou pod lživou záminkou, aby „nebránila“ úctě k Spasiteli, ukazuje tedy zcela zřetelně, že pravdou je úplný opak. Tato podvrtná činnost Zlého má dávné koře-

ny. Již první bludy v Církvi, které popíraly její trvalé panenství a její božské mateřství, ve skutečnosti mířily proti Ježíši Kristu. Všechno potlačování Marie, jejích funkcí a privilegií ve skutečnosti zatemňuje samotného Ježíše Krista. Mariánská úcta je však ke spáse nezbytná. Jak říká svatý Bonaventura, nemít úctu a lásku k Panně Marii je neomylnou známkou zavržení.

Bůh Otec mluví v ráji nejdříve o Marii a pak teprve o jejím potomstvu. Kdyby smýšlel „protestantsky“, vůbec by se o ní nezmínil. Ona stojí v jeho plánu s Božím Synem takřka v jedné řadě. Maria je vrcholným dílem Otce a ze všech tvorů ho také nejvíce oslavuje. Všechny Mariiny vynikající přednosti jsou oslavou Otce i cestou Syna. Proč se jí Otec ptá při zvěstování na její souhlas? Protože jeho Syn bez ní nemůže přijmout své lidství. Maria Božímu Synu lidství nejen dala, ale také je mateřsky vychovávala a formovala: chtěl nám být podoben ve všem kromě hříchu, tedy i v tom, že přijal své lidství od lidské matky, ale to také znamená, že všechno, v čem se nám tak podobá, přijal od své Matky. Jestliže Maria byla podle Božího úradku svému Synu tak nevyhnu-

Pokračování na str. 13

Pokračování na str. 12

Povstat z hříchu

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Jdi a už nehřeš!

Dnešní čtení se opět vrací k závažné problematice hříchu, trestu a odpuštění. Odeber se na chrámové nádvoří. Najdeš tu Pána obklopeného zákoníky a staršími. Přivádějí k němu mladou ženu, kterou přistihli, jak ve velmi vážné věci porušila Zákon. Ve skutečnosti by byli raději, kdyby si mohli odvést jiného zajatce. Mnohem více než tato cizoložnice jim vadí tento nepohodlný prorok z Nazareta, proto mu strojí jednu léčku za druhou. Až si ho však jednou opravdu odvedou, pak to bude nikoliv proto, že se jim podaří vyvrátit na Pána, ale jediné proto, že je to Otcova svatá vůle, aby byl vydán do rukou hříšníků.

Tímto svým záměrem jsou však zákoníci a starší lidu tak zaměstnáni, že jim už ani nepřijde na mysl hledat v Ježíšových slovech a skutcích pravdu a dobro. Všimni si, jak se jim jejich vzdělání a znalost Zákona a Proroků na jejich cestě za skutečným poznáním stávají nikoliv výhodou, ale překážkou. Tak se na nich tragicky naplňuje, co Bůh předpověděl o svém Synu: že bude *skálou, o kterou budou klopýtat, takže mnozí padnou a roztrhají se*⁽¹⁾. *Narážejí na něho, protože odmítají přijmout víru*⁽²⁾. Takový osudný postoj k Ježíši Kristu pramenící z nevěry a zatvrzelosti srdce se táhne dějinami až do dnešních dnů.

Uvaž, jak bolestná je pro Syna člověka skutečnost, že má být *mnohým k pádu!* Vždyť přece přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo⁽³⁾. I v této dnešní nečekané a zcela proti právu inscenované soudní při to Ježíš znovu dosvědčí. Žalobci se usilovně domáhají, aby nad cizoložnicí vyslovil svůj soud. Ale Pán mlčí, a tak je drží v napětí. Jak vzdálené je jejich smýšlení od Ježíšova smýšlení! Kéž by se stejným úsilím, s jakým chtějí prosadit svou a polapit Pána, sami hledali pravdu. Znají, co napsal Mojžíš, ale Boží myšlenky a soudy zůstanou pro jejich pyšné smýšlení nedostupné jako záhada, co to právě Ježíš vpisuje svým prstem do prachu chrámového nádvoří.

Podle Zákona ovšem měli přivést nejen ženu, ale i jejího svědce⁽⁴⁾. Domnívají se, že osamocená žena ohrožená vážným trestem vzbudí spíše soucit a Mistr pak zpochybní Mojžíšův předpis? Ježíšův soucit má zcela jiné kořeny. Stejně jako přijal ke svému stolu celníky, ujal se i onoho hříšníka. Zasloužili by oba podle Zákona smrt: *Tak odstraníš zlo ze svého středu*⁽⁵⁾, napsal Mojžíš do svatých knih.

Ale jak odstraníš ze svého středu pychu, nevíru a pokrytectví, které jsou horší a nebezpečnější než ono zlo? Všechno, co Ježíš řekl a řekne těmto slepým vůdcům, zůstane nakonec jako ten nápis v prachu: první vítr všechno odvané, nohy to pošlapou, a srdce se nezmění. Ta žena hřešila proti tělu, ale vy, kteří ji chcete soudit a zabít, hřešíte proti Duchu Svatému. Co pak učinit s vámi? Proto ona bude vašim soudcem: *Kdo z vás je bez viny, ať první hodí kamenem!*

To, co bude následovat, je odstrašující přehlídka zbabělé zatvrzelosti. Čím to, že ty, kteří přitáhli s takovým sebevědomím, pojednou pálí půda pod nohama? Svým odchodem dávají jasně najevo, že o svém hříchu vědí, ale *zahanbeni ve svém svědomí* raději si ho odnesou, než aby ho přiznali. Z místa, kde se jim mohlo dostat odpuštění, se všichni do jednoho raději vytráti, *staršími počínaje*. Taková je spravedlnost těch, kteří *všechny své skutky dělají jen proto, aby se ukázali před lidmi*⁽⁶⁾. Budou raději dále osnovat plány, jak se zbavit toho, který přišel, aby je zachránil. Zanedlouho se jim dostane posledního varování: *Běda vám, slepí vůdcové, hadi, zmijí plemeno, jak budete moci uniknout před odsouzením do pekla?*⁽⁷⁾ *Zanedbali jste to, co je nejdůležitější: spravedlnost, milosrdenství a věrnost*⁽⁸⁾. Tento soud je tím strašnější, čím větší je milosrdenství toho, který ho vynáší. Uvědom si však, že proti zatvrzelosti je bezmocná i všemohoucnost.

Mladá hříšnice s Ježíšem osaměla. Prožívá, co to znamená uniknout bezprostředně hroziící smrti. Zbývá uniknout tomu, co je horší než smrt, a to je každý hřích. *Nikdo tě neodsoudil?* Tvoji i moji nepřátelé ti nemohli prokázat větší dobrodiní, než že tě zavedli k tomu, který nechce smrt hříšníka, ale aby se obrátil a žil. *Chci změnit tvůj osud, jako se mění údolí na jihu země*⁽⁹⁾. Chceš-li, můžeš prožít ještě větší zmrtnýchvstání: *Jdi a už nehřeš!*

Blahopřej ženě, pro kterou setkání s Ježíšem nebylo *k pádu*, ale *ku povstání*, a spolu s ní mu děkuj za milost, jakou našla u Pána: byla přistižena při zločinu, a našla odpuštění; přivedená zajatá, odchází osvobozena od žalobců i od hříchu; byla vedena na smrt, a vrací se do života; přišla s pláčem, aby odešla s radostí. Jsi svědkem, jak *Pán činí nové věci, již vzházejí, což to nepoznáváš? Na pustině napojil svůj lid, který bude hlásat jeho chválu*. Nemohl by to být i tvůj případ?

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ 1 Petr 2,8; ⁽²⁾ srov. Lk 2,34; ⁽³⁾ Mt 18,11;

⁽⁴⁾ srov. Dt 22,23–24; ⁽⁵⁾ Dt 22,24; ⁽⁶⁾ Mt 23,5;

⁽⁷⁾ Mt 23,33; ⁽⁸⁾ Mt 23,23; ⁽⁹⁾ resp. žalm 126

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 43,16–21

Tak praví Hospodin, který vytvořil v moři cestu, v mocných vodách stezku, který (k soudu) vyvedl vozy i koně, vojsko i silné reky; všichni spolu leží, již nevstanou, jako knot zhaslí, dohořeli: „Nevzpomínejte na věci minulé, nedbejte na to, co se dávno stalo! Hle, činím věci nové, teď již vzházejí, což to nepoznáváte? Cestu vytvořím na stepi a stezky na poušti. Divoká zvěř mě oslaví, šakalové a pštrosi, že jsem dal vodu na stepi, řeky na poušti, abych napojil svůj lid, svého vyvoleného, lid, který jsem stvořil pro sebe, který bude hlásat mou chválu.“

2. čtení – Flp 3,8–14

Bratři! Všecko považuji za škodu ve srovnání s oním nesmírně cenným poznáním Ježíše Krista, svého Pána. Pro něj jsem se toho všeho zřekl a považuji to za bezcenný brak, abych mohl získat Krista a byl s ním spojen; nemám přece vlastní spravedlnost, která se získá zachováváním Zákona, ale tu, která se dává tomu, kdo věří v Krista, totiž tu, která přichází od Boha a spočívá na víře. Tak na sobě poznám Krista i moc jeho zmrtnýchvstání a účast v jeho utrpení; a protože umřel on, i já mu chci být v tom podobný. Potom, jak doufám, dosáhnu i vzkříšení z mrtvých. Tím neříkám, že už bych toho dosáhl nebo že jsem už dokonalý; ale ze všech sil se snažím to uchvátit, protože i mne samého uchvátil Kristus Ježíš. Bratři, já si nena mlouvám, že už jsem to uchvátil. Ale o jedno mi jde: nedbám na to, co je za mnou, ale ženu se k tomu, co je přede mnou. Běžím k cíli za vítěznou nebeskou odměnou, ke které nás Bůh povolal skrze Krista Ježíše.

Evangelium – Jan 8,1–11

Ježíš odešel na Olivovou horu. Ale brzo ráno se zase objevil v chrámě a všechen lid přicházel k němu. On se posadil a učil je. Tu k němu učitelé Zákona a farizeové přivedli ženu přistiženou při cizoložství. Postavili ji doprostřed a řekli mu: „Mistře, tato žena byla dopadena v cizoložství při činu. Mojžíš nám v Zákoně nařídil takové ženy ukamenovat. Co říkáš ty?“ Tou otázkou ho chtěli přivést do úzkých, aby ho měli z čeho obžalovat. Ježíš se však sehnul a psal prstem na zem. Když nepřestávali otázkami na něj dotírat, vzpřimil se a řekl jim: „Kdo z vás je bez hříchu, ať první hodí po ní kamenem.“ A sehnul se opět a psal na zem. Když to uslyšeli, jeden za druhým se vytráceli, starší napřed, až zůstal on sám a žena před ním. Ježíš se vzpřimil a řekl jí: „Ženo, kam se poděli? Nikdo tě neodsoudil?“ Odpověděla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš řekl: „Ani já tě neodsuzuji. Jdi a od nynějška už nehřeš!“

Tento objev podnítl diskusi o historické pravdivosti přenesení Svatého domku z Nazareta do Loreta a o tajemství, jak k tomu přenesení došlo.

Abychom prohloubili znalost historie mariánské svatyně, kde se nachází a uctívá Svatý domek z Nazareta, který byl podle tradice přenesen z Nazareta do Tersatta a nakonec do Loreta, požádala agentura Zenit o rozhovor prof. Giorgia Nicoliniho, experta v této věci a autora knihy *La veridicità storica della miracolosa traslazione della Santa Casa di Nazareth a Loreto*.

Kniha přináší ověřené dokumenty, dosud nepublikované, a pravdu o „pěti zázračných přeneseních“ Svatého domku, k nimž došlo na různá místa, a konečně do Loreta mezi roky 1291 a 1296, které jsou ověřeny papeži v období sedmi staletí.

Podle poslední studie architekta Nanniho Monelliho a P. Josefa Santarelliho kameny, které se nacházejí v jeskyni Zvěstování v Nazaretu, mají stejný původ jako kameny oltáře Apoštolů ve Svatém domku v Loretu. Je to další důkaz, že Svatý domek je autentický?

O autentičnosti Svatého domku v Loreto jako o „pravém nazaretském domku Mariině“ nikdy nebylo pochybností, snad s výjimkou těch, kteří neznají příslušné odborné studie. Všichni papežové po dobu sedmi staletí schvalovali tuto autentičnost slavnostními akty.

Studium oltáře Apoštolů bylo naopak důležité, protože kromě nového důkazu o autenticitě Svaté chýše jako „Nazaretského domku“ přináší další důkaz o zázračném přenesení Svatého domku. Tradice totiž vždy dosvědčovala, že stěny Svatého domku byly přeneseny zázračně mezi roky 1291 a 1296 skrze anděly na různá místa a současně s nimi byl přenesen na různá místa také „oltář Apoštolů“. To dokazují staré dokumenty,

Svatý domek v Loretu

Podle archeologických výzkumů architekta Nanniho Monelliho a P. Josefa Santarelliho z „Kongregace Svatého domku“ v Loreto kameny, které se nacházejí v jeskyni Zvěstování v Nazaretě, mají stejný původ jako kameny oltáře Svatých apoštolů ve Svatém domku v Loreto.

ve kterých se mluví o přítomnosti oltáře spolu se třemi stěnami např. v Tersatto v Dalmácii, kde byl Svatý domek od 10. května 1291 do 10. prosince 1294. Můžeme tedy v určitém smyslu říct, že zázrak přenesení byl „dvojitý“,

Interiér Svatého domku v Loretu

protože byly zázračně přemístěny nejen tři celé Svaté zdi, ale spolu s nimi i od nich odlišný oltář Apoštolů.

Co řekly dějiny, tradice a papežové k přenesení Svatého domku Panny Marie z Nazareta, který se nyní nachází v Loretu?

V knize, kterou jsem o tom napsal, ukazují, že z historického a archeologického hlediska je zcela nesporně jisté nejméně

pět zázračných přenesení mezi léty 1291 a 1296: v Tersatto (bývalá Jugoslávie), v Anconě (oblast Posatora), v lese paní Lorety na rovině, kde dnes stojí městečko Loreto (jeho jméno pochází právě od paní Lorety); pak na poli dvou bratří (Monte Prodo) a konečně na veřejné cestě, kde dodnes stojí pod kopulí současné baziliky.

Všechna tato nadpřirozená fakta dosvědčují „očiti svědkové“ té doby a jejich svědectví kontrolovali tehdejší místní biskupové a ti vydali kanonická ověření o jejich pravdivosti, jak to dokládají kostely z té doby zasvěcené zázračným událostem. Jsou to biskupové z Fiume, Ancony, Recanata, Maceraty a z Neapole. Pak jsou to také četní papežové, kteří svou nejvyšší apoštolskou autoritou potvrdili od samého počátku historickou věrohodnost Svatého domku od Mikuláše VI. (1292) až po Jana Pavla II. (2005).

Velký papež bl. Pius IX. v bule *Inter omnia* z 26. srpna 1852 napsal: *V Loretu se uctívá onen Svatý domek z Nazareta, tak drahý Božímu Srdci, že postavený v Galileji byl později zvednut ze základů a Boží mocí přenesen přes moře nejdříve do Dalmácie a pak do Itálie. A svatý papež pak do-*

Loreto, náměstí s průčelím poutní baziliky, která byla zbudována nad Svatým domkem

dává: *Právě v tomto domku podle Božího plánu dokonale zachovaném byla svatá Panna počata bez poskvrny hříchu, narodila se, vyrostla a byla pozdravena v nebeském poselství jako milostiplná a požehnaná mezi ženami. Právě v tomto domku byla naplněna Bohem a působením Ducha Svatého, aniž by pozbyla panenství, stala se Matkou Jednorozného Božího Syna.*

Jsou lidé, kteří tvrdí, že to byli někteří křesťáci, kteří na lodi přepravili pouze „kameny“, ze kterých pak byl sestaven „domek“. Co o tom soudíte?

K tomu je třeba upřesnit, že zde jsou jen tři stěny, které představují „pokojík“ Panny Marie nazývaný Svatý domek, kde se událo Zvěstování a který stál v Nazaretě u jeskyně, která s ním tvořila jedno těleso. V současné době zůstala v Nazaretě jeskyně a základy domku Zvěstování, který stál v Nazaretě před jeskyní. Zjednodušeně řečeno, v Nazaretě jsou základy bez domku, v Loretu je domek bez základů.

Hypotéza o transportu provedeném lidmi, kterou prosazují někteří vědci, jednak není doložena žádnou dokumentací, jednak je neudržitelná, a to jak z důvodů historických, tak z důvodů architektonických a vědeckých.

Např. hypotéza o transportu zdi rozebraných v Nazaretě na jednotlivé bloky a opět sestavených v Dalmácii a pak čtyřech dalších místech na adriatickém pobřeží po putování dlouhým 2000 km lidskými prostředky je nemožná už z časového hlediska. Historické dokumenty dosvědčují

ZDRÁVAS MARIA

S velkou láskou a úctou vyslovuji tato prostá a současně tak obdivuhodná slova. Nikdo tě nemůže pozdravit obdivuhodnějším způsobem, než to tehdy učinil anděl při Zvěstování: Buď zdráva, Maria, milostiplná Pán s Tebou! Opakuji tato slova, která v sobě nosí mnoho srdcí na celém světě, a tak mnoho rtů je vyznává. My všichni víme, že to jsou slova, jimiž tě skrze svého posla pozdravil sám Bůh, tebe, Ženu, kterou nám slíbil v ráji a kterou od věčnosti vyvolil za Matku Slova, Matku božské Moudrosti, Matku Božího Syna.

jí, že domek byl v Nazaretě přítomen bezpečně ještě v květnu 1291 a v Tersattu již 9.–10. května téhož roku, jak dokládá jeden kámen z té doby. Stejně tak by byla nemožná opětovná demontáž a montáž na dalších místech v Dalmácii a v Itálii.

Chemická analýza malty v bodech, kde jsou kameny spojeny, představuje homogenitu s maltou, která je charakteristická pro oblast Nazareta, a vylučuje možnost demontáže a opětovné montáže. Malta je zcela homogenní ve všech bodech. Malta, jaká se používala v Palestině v té epoše, se v Itálii nikdy nevyskytovala. Svatý domek nikdy nebyl demontován a dorazil přes další místa do Itálie do Loreta kompaktní se stejnou maltou, jakou byl postaven před 2000 lety.

Poslední umístění na veřejné cestě v Loretu, kde se nachází dodnes, je rovněž tak lidsky nemožné, jak dokázali archeologové a architekti, kteří zkoumali podloží Svatého domku a veřejnou cestu, na které stojí.

Architekt Giuseppe Sacconi (1854–1905) zjistil: *Svatý domek stojí zčásti na povrchu antické cesty a zčásti je opřen o přilehlou skálu.* Bez ohledu na historický nebo náboženský kontext nemohl být zbudován tak, jak stojí, na místě, kde se nachází. Dalším důkazem, že svaté zdi se „posadily“ na cestu a nebyly zde přestavěny, je trnitá křovina, která se nacházela na kraji cesty v okamžiku posazení a zůstala zde uvězněna.

Jiný významný architekt, Federico Manucci (1848–1935), pověřený papežem Benediktem XV. prozkoumat základy Svatého domku u příležitosti obnovení podlahy po požáru, který zde vypukl v roce 1921, napsal ve své zprávě z roku 1923, že je *absurdní si myslet, že by domek mohl být přemístěn mechanickými prostředky.* Pokládá za udivující, že *budova Svatého domku, která nemá žádný základ a je umístěna na povrchu, jenž nemá žádnou konsistenci, je uvolněný a přetížený, zůstala ne-*

porušená, bez nejmenšího poklesu a jakékoliv praskliny ve zdech. (F. Manucci, *Analizi della Santa Casa*, 1932, s. 290).

Architekt vyslovil tento závěr: zdi Svatého domku v Loretu jsou vytvořeny z kamenů z Palestiny za použití tamní malty. Mechanický transport je sám o sobě absurdní. Domek se nachází v místě a podmínkách, které jsou v rozporu se všemi fyzikálními zákony. Tento celek nemohli přemístit lidé a nemohl být přemístěn jinak než zázračně „působením Boží všemohoucnosti“ skrze „službu andělů“, jak to dosvědčuje a předává tradice, kterou ověřovali všichni papežové po dobu 700 let až dodneška.

V poslední době jste se obrátil s několika otázkami na Svatého otce Benedikta XVI. Jaké byly jeho odpovědi?

Žádal jsem Svatého otce o takový zásah, aby byla definitivně potvrzena historická pravda o zázračném přemístění Svatého domku z Nazareta do Loreta a byly tak odmítnuty scestné sekularistické interpretace.

Svatý otec ihned zasáhl tak, že pro liturgickou slavnost 10. prosince loňského roku zaslal biskupovi v Loretu jednoznačně jasnou překrásnou modlitbu, která se má používat ve svatyni v Loretu. Tato modlitba a komentář k ní jsou uvedeny na internetové stránce www.lavoceccattolica.it/prehiera.benedetto.XVI.htm.

Touto modlitbou Svatý otec Benedikt XVI. uznává stejně ja-

Letecký pohled na Loreto

ko jeho předchůdci znovu, *vyslovně, opakovaně a neodvolatelně, že svaté zdi uctívané v Loretu jsou skutečný Svatý domek z Nazareta, kde žila Maria, Josef a Ježíš.*

Benedikt XVI. mezi jiným v modlitbě napsal: **Svatá Maria, Matko Boží, zdravíme tě ve tvém domě... kde jsi žila... kde ses modlila s Ním, kde jste spolu četli Písmo svaté... vrátili jste se do tohoto domku v Nazaretě, kde jsi po mnoho let zakoušela...**

Svatý domek je tedy znovu potvrzen – novým papežem – jako „domek Mariin, který vlastnila v Nazaretě“.

Podle vyjádření současného papeže nejsou tedy v Loretu svaté kameny přivezeny lidmi a zde složeny (jak to tvrdí někteří vědci v rozporu s vědeckými objevy), protože jinak by Svatý otec nemohl říct, že se reálně jedná o domek v Nazaretě, kde se uskutečnilo Zvěstování a Vtělení Syna Božího a kde Maria s Josefem a Ježíšem žila po mnoho let...

V Loretu je skutečně Svatý domek z Nazareta (ve svých třech stěnách), který sem dospěl zázračně službou andělů po několika zázračných přemístěních, jak to vždy tvrdila tradice, doložená historickými, archeologickými a vědeckými výzkumy.

Snad bude vhodné uvést zde krásná slova Svatého otce Lva XIII., která napsal v encyklice *Felix Lauretana Cives* (23. ledna 1894): **Ať pochopí všichni, a v prvé řadě Italové, jaký zvláštní dar jim Bůh poskytl, když s takovou prozíratelností zázračně odebral Domek nehodné moci a ve významném projevu lásky ho daroval jim. Neboť v tomto překrásném přibytku byl potvrzen začátek lidské spásy, ve velkém a zázračném tajemství se Bůh stal člověkem, smířil ztracené lidstvo s Otcem a obnovil všechny věci... Bůh chtěl vyzvednout vznešené jméno Mariino a naplnit tak její prorocká slova: Budou mě blahoslovit všechna pokolení.**

Zenit 28. 3. 2006
Překlad -lš-

„V MEDJUGORJE JE JEDNOZNAČNĚ PŘÍTOMEN BŮH A MATKA BOŽÍ“

Vedoucí římský exorcista a čestný předseda Světového sdružení exorcistů P. Gabriel Amorth prohlásil o Medjugorje: „Věřím, že se jedná o svaté a požehnané místo, už jen pro velký počet obrácení a přijímání svátostí. Kde existují takové jevy, tam je jednoznačně přítomen Bůh a Matka Boží.“ – „Je mi známo, že papež Jan Pavel II. tam chtěl jet. Neučinil tak s ohledem na místního biskupa. Já sám jsem tam byl již několikrát.“

PAPEŽ DO ŠPANĚLSKA

Ve Vatikáně bylo oznámeno, že Benedikt XVI. navštíví na podzim Španělsko. Nejdříve vykoná 6. listopadu pouť do Santiaga de Compostela k hrobu svatého Jakuba a pak 7. listopadu posvětil hlavní oltář ve slavné bazilice Sacrada Familia v Barceloně, dílo Antoniho Gaudího. Stavba baziliky začala v roce 1882 a je směsí katalánského umění, novogotiky a moderny. Kompletní dokončení baziliky bude trvat ještě asi 20 let. Gaudí vedl stavbu 40 let a zemřel následkem úrazu v bezprostřední blízkosti katedrály. V současnosti probíhá proces jeho blahořečení.

PŘEKÁŽKA PRO MISS CALIFORNIA

Královna krásy z Beverly Hills prohlásila v blogu na internetu, že odsuzuje svazky mezi homosexuály. Bible praví, že manželství je svazek mezi mužem a ženou. Citovala také tresty, jimiž hrozí Hospodin za tuto zvrácenost. Městská rada v Beverly Hills reagovala tak, že jí zakázala účast v soutěži Miss California. Odpovědný činitel za volbu Miss California, který je sám homosexuál, hájí právo kandidátky vyjádřit svůj názor. „Věřím v toleranci a respekt na obou stranách tématu. Nesouhlasím s jejím názorem, ale budu až do smrti hájit její právo na vlastní názor.“

Kath-net

GALERIE SVATÝCH KNĚŽÍ

Ludvík Maria Grignon z Montfortu

Ludvík Grignon se narodil 31. ledna 1673 v Montfort-la-Cane v Bretani. Hned další den byl pokřtěn. Při birmování obdržel jméno Maria. Jeho otec je advokát. Má silný charakter, někdy až násilný. Ludvík je pilný chlapec, studuje s velkou láskou a projevuje velkou inteligenci. Od mládí se vyznačuje zcela spontánní úctou k nejsvětější Panně. Nazývá ji svou „dobrou matkou“, žádá od ní s dětskou prostotou všechno, co potřebuje, a podněcuje bratry a sestry, aby ji uctivali. Když jeho sestra Luisa, kterou měl rád, odmítá zanechat hraček a pomodlit se s ním růženec, řekne jí přesvědčujícím tónem: „Milá sestřičko, budeš krásná a všichni tě budou mít rádi, když budeš hodně milovat dobrého Boha.“

Umění následovat Krista

Ve dvanácti letech vstupuje Ludvík Maria do jezuitské koleje v Rennes. Brzy se stává prvním ve třídě. Osvědčuje zvláštní talent pro malířství. Pod vedením jednoho kněze spolu s některými spolužáky navštěvuje nemocné a věnuje jim nejlepší část svého srdce: čte jim a komentuje úryvky z evangelia a pak s nimi hovoří o Panně Marii. V koleji měl dva opravdové přátele: Jana Křtitele Blaina, který později napíše jeho životopis, a Klaudia Poullarda Placese, budoucího zakladatele otců Ducha Svatého.

Ludvík Maria touží stát se knězem. Má často kvůli tomu konflikty s otcem, který s ním má jiné plány, ale jeho sladkost a trpělivost nakonec zvítězí. Ve dvaceti letech se vydává pěšky do Paříže do semináře v Saint-Sulpice. Během cesty rozdává potřebným všechno, co má, a pak složí slib, že nebude nic vlastnit. V Paříži byl nejdříve přijat do semináře pro chudobné. Má

vynikající výsledky. Během rekreace se účastňuje společné zábavy a sám k ní význačně přispívá. Se souhlasem představeného zahajuje přísné skutky tělesného pokání, ale jeho zdraví to nesnáší až těžce onemocní. Po uzdravení pokračuje ve studiu v semináři Saint-Sulpice a zakládá sdružení, které se zvláštním způsobem zasvěcuje Panně Marii. Koná pouť do Chartres a tráví celý den v modlitbě před sochou Panny Marie.

Světlo pro svět

Kněžské svěcení přijal ve svých 27 letech 5. června 1700 a svou první mši svatou slavil v kostele svatého Sulpicia u oltáře Panny Marie. Pak odjíždí s jedním knězem z Nantes, který sdružil několik spolubratrů, aby se věnovali kázáním na misiích. Po určité době se dává k dispozici biskupovi v Poitiers. Je poslán do městské nemocnice, aby

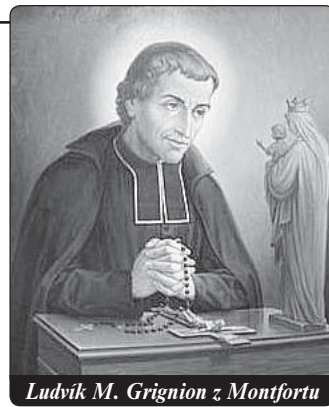

Ludvík M. Grignon z Montfortu

sloužil chudým. Všechny udívuje svou hlubokou zbožností. Když nemocní vidí, jak je miluje, žádají, aby jejich nový dobrodinec byl jmenován nemocničním kaplanem.

Ludvík Maria napsal: *Nemocnice, kam mě poslali, je dům zmatku, ve kterém nevládne mír, je to dům chudoby, kde scházejí dobrá duchovní i časná.* Po několika měsících snahy o zlepšení stavu se setkává s opozicí vlivných osob a některých chudých, kteří odmítají změny. Ludvík Maria uvádí dům do pořádku. Jeho aktivita jde od materiálních potřeb, pro které organizuje ve městě sbírky, až k dobru duchovnímu. *Od té doby, co jsem zde, zpovídám téměř od rána do večera, dávám duchovní rady nesmírnému množství osob... Velký Bůh, můj Otec, kterému sloužím, třeba s nevěností, vlil do mého ducha světlo, které jsem dříve neměl, a snadnost formulovat a mluvit bez přípravy, dal mi dobré zdraví a velkou otevřenost srdce vůči všem.*

Shromáždí mezi nemocnými ženy dobré vůle, kterým dává pravidla pro život v pokoře a pokání, a svěří je Božímu Synu, věčné Moudrosti. Zanedlouho přichází jedna dívka, Maria Luisa Trichetová, aby se u něho vyzpovídala. Touží stát se řeholnicí a Ludvík Maria ji přiřadí ke svým ženám. 2. února 1703 jí dá řeholní hábit, který se stane pro všechny předmětem posměšků. Ale ona ho nosí odvážně deset let, až se stane hlavní představenou kongregace Dce-

Ludvík M. Grignon z Montfortu

ry Moudrosti, která se věnuje péči o nemocné, chudé a děti a má dnes 2400 sester ve více než 300 domech.

Dopis od 400 chudých

Krátce před Velikonocemi 1703 odjíždí Ludvík Maria do Paříže. Několik měsíců pečuje o nemocné ve špitále della Salpetrice. Pak ho však vedení nemocnice propustilo a on využívá v hlavním městě samoty, aby prohloubil své spojení s Bohem. Napsal tehdy vzácné stránky *Láska věčné Moudrosti*. V roce 1704 přišel z Poitiers řediteli semináře Saint-Sulpice list, který začíná obdivuhodnými slovy: „Podepsaných 400 chudých co nejpokorněji prosí V. E..., aby se pro lásku a Boží slávu vrátil ctihodný pastýř, který tolik miluje chudé, Don Grignon.“ Dva dopisy, které Ludvíkovi napsal biskup z Poitiers, ho také volají, a proto se rozhodne, že se znovu ujme funkce v nemocnici.

Nicméně jeho horlivost a pořádek, který zavádí, se opět nelíbí všem. Po roce znovu opouští nemocnici a dává se biskupovi k dispozici pro kázání misií v Poitiers a okolí. Prochází ulice na periferiích Montserrate, vstupuje do domů, zajímá se o zdraví lidí, žehná dětem. Jeho sladkost, chudoba a pokora mu rychle otvírají srdce a dovolují mu, aby začal své misie. Změnil jeden senik na kapli a doprostřed postavil velký kříž. Stěny jsou ozdobeny patnácti prapory, které představují růžencová tajemství. Procesí a písně, které sám složil, společná modlitba růžence krok za krokem přetvářejí srdce. Po skončení misií zasadil před kaplí kříž. Bývalý senik se stává kaplí Na-

ÚTĚK PŘED ŠKOLSKÝMI ÚŘADY

Již druhá německá rodina požádala o politický azyl v USA. Důvodem je neochota německých úřadů povolit rodině domácí výuku dětí a šikanování ze strany úřadů. Rodiče evangelického vyznání mají špatné zkušenosti se sexuální výchovou na státní škole. Soud v USA přiznal rodině právo azylu. Rodina má šest dětí. Dvě nejstarší chtějí dokončit školní docházku v došavadní vlasti.

Kath-net

ší Paní od Srdcí. Umístil zde její sochu a žádal všechny, aby se zavázali, že se zde každou neděli a svátek budou modlit růženec. Jeden dělník to ihned udělal a plnil svůj slib po čtyřicet let. Taková věrnost vyžaduje velkou lásku k Nejsvětější Panně.

Pole opravdu široké

Když jednou v kostele zpovídal, všiml si mladíka, který se velmi dlouho modlil. Dostal vnučnutí a pozval mladého muže ke spolupráci na misijním díle. Jako bratr Mathurin zasvětil mladík svůj život této službě. Bude učit děti katechismu a zástupy písním, které skládá Ludvík Maria. Ale někteří kněží nesnášejí takový apoštolát a očerní ho u biskupa. Biskup mu zakáže provádět misie. Je to tvrdá rána, ale otec Montfort ji pokorně přijímá a vidí v tom záměr Prozřetelnosti. Rozhodne se putovat do Říma, aby požádal o radu samotného papeže. Klement XI. ho přijal na jaře 1706 a Ludvík Maria mu vyložil své těžkosti a svou touhu odejít do misijních zemí. „Máte ve Francii dost široké pole, abyste uplatnil svou horlivost,“ odpověděl mu papež. „Při svých misích hlásejte pilně křesťanskou nauku dospělým a dětem. Obnovujte křestní sliby.“ Pak mu Svätý otec udělil titul „Apoštolský misionář“. Ludvík Maria umístil na svou poutnickou hůl kříž, který požehnal papež, a odjíždí do opatství svatého Martina v Ligugé v diecézi Poitiers, kde si chce trochu odpočinout. Ale jeho staří nepřátelé nespí, takže zde nemůže zůstat.

Koncem roku 1706 se spojil s donem Leudugerem a organizují farní misie v Bretani. Ludvík Maria vyniká ve výuce katechismu. Podle něho je tato práce *největší misíí a najít dobrého katechetu je obtížnější než najít dokonalého kazatele*. Katecheta musí být „milovaný i obávaný, nicméně olejem lásky musí překrývat ocet bázně“. Obohacuje katechismus, který je sám o sobě suchý, působivými pří-

HROZBA ODPADLÝCH KNĚŽÍ

„Kněží bez úřadu“ – sdružení rakouských kněží, kteří byli suspendováni pro porušení celibátu, vyhrožují církvi, že z veřejní jména kněží, kteří se údajně dopustili pedofilie, pokud je církev sama nepřestane krýt a neobviní. Takoví kněží jsou prý ve všech diecézích. Odvolávají se na to, že je jejich povinností chránit děti.

Kath-net

ŠALOMOUNOVO MĚSTO

Archeologové v Jeruzalémě objevili údajně zbytky Šalomounova královského města. Našli zbytek zdi, která pochází z 10. století před Kristem. 70 m dlouhý a 6 m vysoký úsek se nachází mezi vykopávkami města Davidova a Chrámovou horou. Kromě toho našli zbytky vrátnice a rohovou věž, odkud je výhled na údolí Cedron. Byly přitom objeveny metr vysoké džbány s hebrejským nápisem, který svědčí, že patřily vysokému úředníkovi.

-kipa-

ANGLIKÁNSKÁ DVOJAKOST

Větší počet anglikánských biskupů chce v britské horní sněmovně hlasovat pro připuštění církevních sňatků homosexuálních párů. Oznámili to v listu The Times. Hlasování o této otázce je součástí zákona o rovnoprávnosti. Bez ohledu na rozhodnutí parlamentu chce však anglikánská církev odmítnout obřady pro homosexuální páry. Všeobecně se očekává, že duchovní budou církevní zákaz obházet.

-kipa-

klady, a tak upoutává pozornost dětí. Vkládá křesťanskou nauku do veršů a pak je možno ji také zpívat. Nejmilovanější jeho modlitbou je vždy růženec.

Příliš snadné

Ve svých kázáních učí velkým pravdám víry (smrt, soud nebe, peklo), kárá neřesti a hříchy, povzbuzuje k lítosti a důvěře v Boží milosrdenství. Koná obnovy křestních slibů a uděluje svátosti smíření a Eucharistie. Boží prozřetelnost podporuje svého sluhu darem zázraků (uzdravení, rozmnožení pokrmů). Když však dojde k neshodám s donem Leudugerem, P. Montfort se usadí v malé poustevně nedaleko rodného města. Po dvou letech ho povolá jeho přítel don Barrin, generální vikář. V této diecézi káže na četných misích, sbližuje se s chudými a povzbuzuje je, aby žili svatě a byli pracovití. Protože je přesvědčen o velké hodnotě utrpení, které obnovuje duše, říká jednomu ze svých spolupracovníků při jedné misii, které probíhají bez problémů: „Tady jde všechno příliš snadno, naše misie nepřinesou plody, protože ne-

ni opřena o Kříž. Tady nás mají příliš rádi, a to mě trápí. Nejsou zde kříže, a to je pro mě bída!“

Víra otce Montforta v tajemství Kříže mu vnučte myšlenku vybudovat u Pont-Château monumentální kalvárii. Je to pahorek obklopený skálami, na jehož vrcholku budou tři kříže jako na Golgotě. Dá se ihned do díla spolu s četnými dobrovolníky.

Náhrobek s výjevem posledních okamžiků života Ludvíka M. Grigniona z Montfortu

Ludvík Maria žebra po statcích, aby měl stravu pro svou družinu. Ale když bylo dílo dokončeno, biskup z Nantes zakázal kalvárii posvětit a špatně informovaný král Ludvík XIV. pod záminkou, že pahorek by mohl při invazi posloužit nepřátelům jako nebezpečná pevnost, nařídil všechno strhnout. Ludvík Maria povzdychl: „Pán, který dovolil Kalvárii zbudovat, dovolil, aby byla de-

molována. Buď jeho svaté jméno pochváleno!“ Kalvárie byla obnovena po jeho smrti.

V roce 1711 ho povolal biskup z La Rochelle. V jeho diecézi pořádá četné misie. La Rochelle je hnízdo kalvinistů. Protože nechtěl nechat protestantům přesvědčení, že jen oni respektují Bibli, uspořádal procesí, při kterém nesl kněz s úctou pod baldachýnem Písmo svaté. V roce 1712 dokončí své dílo *O pravé mariánské úctě*. Napsal o něm: *Vzal jsem pero, abych měl černé na bílém to, co jsem plodně hlásal během misíí léta a léta*. Na těchto stránkách dokazuje, že milost křtu vyžaduje úplné zasvěcení Kristu, které se nemůže skutečně dokonaleji než skrze úplné zasvěcení Panně Marii. Jansenistická opozice zakázala dílo publikovat. Vyšlo až v roce 1843, téměř jedno století po jeho smrti.

Pojďme do ráje

Ludvík Maria se věnuje vyučování dětí a zakládá v obcích malé bezplatné školy. V roce 1715 dá definitivní podobu řeholi sester Boží Moudrosti. Při misiích mu pomáhají čtyři laičtí bratři, ale žádný kněz se k němu trvale nepřipojil. Jednoho dne se setkal s mladým knězem na půl těla ochrnutým jménem Renato Mulot. Podíval se na něho pevným pohledem a řekl mu: „Následuj mne!“ Mulot byl udiven, ale následoval ho. Po Montfortově smrti se stal prvním generálním představitelem jeho řeholní rodiny.

Počátkem dubna 1716 káže misie v Saint-Laurent-sur-Sèvre. Sil mu valem ubývá. Je rychle vyčerpán. Po posledním kázání, ve kterém hovořil o Ježíšově sladkosti, se musí odebrat na lůžko. Obdržel poslední pomazání. S vypětím posledních sil zvolal: „Draží přátelé, pojďme do nebe! Ať zde dole získáme cokoliv, nebe má větší cenu!“ Držel v ruce kříž a sošku Panny Marie a odevzdal svou duši Otci ve věku 43 let.

Pramen: <http://www.clairval.com/sample.it.php#2004>

Překlad -lš-

Umučení našeho Pána podle vidění Kateřiny Emmerichové (3)

Průvod se dal opět do pohybu. Ježíš poháněn brutálními údery popravčích, shrbený pod svým břemenem byl nucen stoupat s námahou po křivolaké stezce vedoucí na Kalvárii...

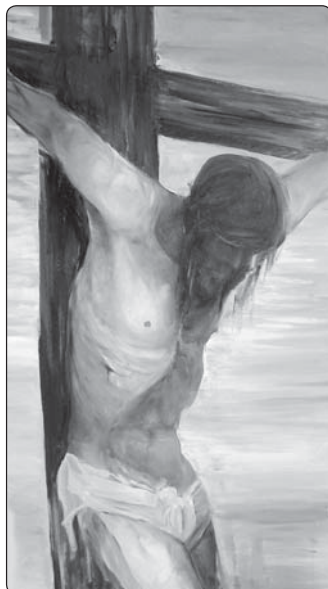
Z vrcholu kalvárského návrší byl výhled na celé město. Místo ukřižování má kruhovitý tvar jako široké náměstí, kam vede pět chodníků. Patero cest a chodníků se nachází všude v Palestině v blízkosti vodních pramenů ke koupání nebo ke křtu, jako je rybník v Betsaidě. Mnoho měst má také pět bran. Ve Svaté zemi má tato tradice hluboký prorocký význam, který nachází své naplnění v pěti ranách našeho Pána: je to pět otevřených cest k našemu vykoupení.

Farizeové na koních přibýli na místo ukřižování od západu, ze strany, kde stoupaní není tak strmé, zatímco odsouzenci přicházeli z protilehlé strany, která je příkřejší. Setnina římských vojáků se rozmístila kol dokola, aby zabránila případným nepořádkům. Někteří z nich hlídali zločince, kteří leželi na zemi na zádech s rukama připoutanými k příčným břevnům kříže. Lůza, otroci a pohané se nebáli znečištění, a proto se shromáždili kolem křížů. Děti byly poslány pryč. Okolní vrcholy u hory Gihon se hemžily velikonočními poutníky. Bylo tři čtvrtě na deset, když Ježíš dorazil na vrchol Kalvárie.

Jak žalostný byl pohled na Pána Ježíše na smrt bledého a zmučeného k nepoznání! Lůza po něm házela hlinou a volala: „Pojď, velký králi, vezmeme ti míru na tvůj trůn!“

Viděla jsem Ježíše, jak se sám položil na zem na kříž, aby umožnil katům vzít míru pro otvory na hřeby na rukou i nohou. Farizeové se mu přítom krutě vysmívali. Když s tím skončili, přinutili

ho vstát a zavedli ho k díře vydlabané ve skále, kam ho brutálně strčili. ... Pak ho zavřeli a dva ho v tomto vězení hlídali.

Na vrcholku Golgoty začaly přípravy k popravě. Místo pro ukřižování byla kulatá vyvýšenina, na kterou se vystupovalo po schůdcích. Na této přirozené plošině byl připraven otvor na zapuštění kříže, až bude pozdvižen. Na konci klád připravovali otvory pro zaražení hřebů. Nahoru upevnili tabulku s nápisem a dole patku pro oporu nohou. Na vertikálním trámu vydlabali několik prohlubní, které měly vytvořit prostor pro trnovou korunu a pro záda, aby tělo

bylo podepřeno a celá váha nespočívala jen na rukou.

Pacholci strhli z Ježíše jeho plášť, kovový pás a sňali mu plášť z bílé vlny, takže zůstal stát ve svém šatu. Protože tuniku nešlo přetáhnout přes trnovou korunu, strhli mu ji hrubě z hlavy a otevřeli rány na hlavě. Pán zůstal jen s rouškou kolem beder a v bílém škapulíři, který pokrýval jeho ramena. Ten se přilepil na jeho rány, a když mu ho strhávali, způsobili mu velké bolesti. Hluboká rána od nesmírné tíže kříže vyvolávala nesmírné bolesti. Žáda a ramena byly zraněny až do kosti a nahé tělo hrůzně zdeformováno, oteklé a zanícené.

Ježíš, opravdový obraz bolesti, byl sražen kate na své smrtelné lůžko. Vzali jeho pravou ruku a položili na otvor připravený v ramenu kříže a pevně ruku přivázali. Pak jeden z biřiců klekl kolenem na jeho nejsvětější hruď. Držel otevřenou jeho ruku, která se stahovala, a druhý vrazil do dlaně této ruky tlustý a dlouhý hřeb s ostrým hrotem a bušil do něho těžce kladivem. Spasitel vydal bolestný vzdech a krev stříkala na ruce katanů. Počítala jsem rány kladivem, ale na počet jsem pak zapoměla.

Kladiva katanů byla železná a měla tvar tesařských kladiv, ale byla velká a tvořila s rukojetí je-

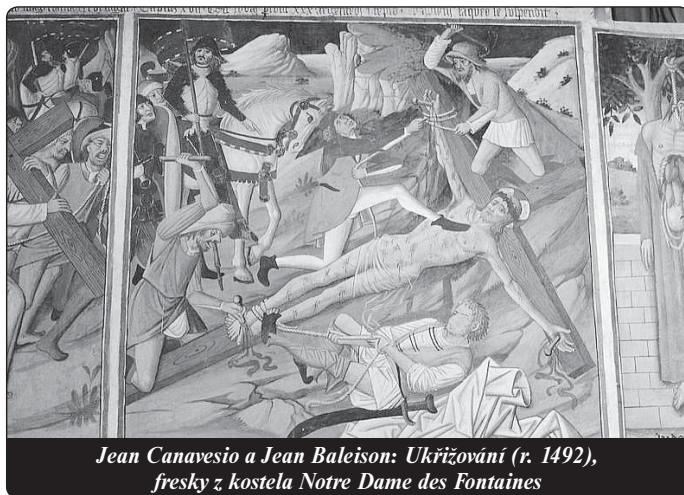
Bl. Anna Katerina Emmerichová

den kus. Hřeby byly tak velké, že se před nimi Ježíš třásl, a když byly zatlučeny do jeho rukou a nohou, přečnivaly na druhou stranu kříže. Když přibíli jeho pravou ruku, zjistili, že levá nedosahuje k připravené díře. Proto přivázali na levou ruku provaz, opřeli se nohama o kříž a táhli ze všech sil, až ruka dosáhla k otvoru. Ježíš nevysovňně trpěl, protože mu zcela vykloubili paže. Kati si opět klekli na ruku a na hruď a přibíli levou ruku, ze které ihned vytryskl pramen krve. Bolestné vzdechy Spasitele bylo slyšet i přes těžké rány kladiva.

Kati pak natáhli Pánovy nohy, které se skrčily v důsledku násilného napínání paží, a přivázali je provazy. Opět se nepodařilo dosáhnout až k připravenému podstavci a zahrnuli Pána kletbami a nadávkami. Někteří z katů chtěli vyvrtat nové díry pro ruce, protože se jim zdálo obtížné přemístit podstavec, o který se mají opírat nohy. Ale pak uvázali provazy a táhli pravou nohu, až dosáhli na podstavec, a působili tím Ježíši těžká bolestivá vykloubení.

Přivázali mu hruď a ruce, aby se nevytrhly z hřebů. Pak přivázali levou nohu přes pravou a přibíli je hřebem delším, než jaké byly použity na ruce, a zatlučkli ho až do dřeva kříže. Viděla jsem, že hřeb prošel oběma nohama a podstavcem. Přibíjení nohou bylo mnohem krutější v důsledku napětí v celém těle.

Když byl kříž vztyčen, bylo asi 15 minut po poledni. Když byl kříž postaven a dopadl na dno dí-

Jean Canavesio a Jean Baleison: Ukřižování (r. 1492), fresky z kostela Notre Dame des Fontaines

ry, celý se zatřásl. Ježíš vydal bolestný výkřik, jeho rány se zvětšily a řinula se z nich krev. Hlava sevřená v trnové koruně silně krvácela. Vrazi přistavili žebřík a odvázáli provazy, kterými přivázali tělo během křížování. Krev začala silněji proudit a vyrazila ze všech jeho ran. To mu působilo nesmírné bolesti.

Patřila jsem na Pána s něžným soucitím, jak pňí na kříži s korunou na hlavě, krev mu zalévala oči, pootevřená ústa, vlasy a vousy, hlava padala na hrud'. Když se probral z mrákot v důsledku tíže trnové koruny, pozvedl hlavu s velkou námahou. Jeho hrud' se zvedla a pod ní se vytvořila hluboká prohlubeň, břicho bylo propadlé. Ramena, lokty, zápěstí, stehna, nohy, všechno vykloubené. Jeho údy byly napjaté a svaly zpřetrhané, takže bylo možno spočítat jeho kosti. Tělo bylo pokryté strašnými ranami, černými, modrými, žlutavými. Krev mu tekla v podpaží a stékala po nohou a zavlážovala spodní část stromu kříže. Krev nejdříve živě červená bledla a stávala se mokravou. Zohavené svaté tělo Pána se podobalo bezkrevné mrtvole.

V poledne pokryly nebe těžké mraky. V půl jedné, v tzv. židovských šest, se slunce zázračně zatahmělo. Krátce nato se celé nebe zatahlo a zrudlo. Lidi i zvířata zachvátil strach. Samotní farizeové se dívali na nebe se strachem. Byli zrudlým nebem tak zděšeni, že přestali proklínat Ježíše.

Když se vrátilo denní světlo, viděla jsem Pána viset na kříži, bledého a bělejšího než dřívě pro ztrátu krve. Setník vytrhl vojákově z ruky houbu, vykroutil ji, naplnil octem a podal ji na kopí Ježíši k ústům. Poslední hodina Pánova byla blízko. Bojoval se smrtí jako obyčejný člověk. Studený pot pokrýval celé jeho tělo a jeho hrud' se dmulá stále silněji. Jan pod křížem utíral jeho nohy rouškou. Marie Magdaléna zničená bolestí byla opřena za křížem. Svatá Panna stála na nohou mezi křížem Je-

žíše a kajícího lotra a podpírala ji Maria Salome a Maria Kleofášova. Když nastal konec, Ježíš řekl: „Dokonáno jest!“

Pozvedl hlavu, vydal velký výkřik, silný a líbezný, který pronikal nebe i zemi: „Otče, do tvých rukou poroučím svého ducha.“ Když sklonil hlavu a vydechl naposled, bylo asi 15 hodin. Viděla jsem jeho duši, jak sestupuje do podsvětí jako bílá postava. Jan a zbožné ženy padli před ním do prachu.

Všechno bylo dokonáno, Pánova duše opustila jeho tělo. Poslední výkřik Svatého svatých otřásl zemí a těmi, kteří ho slyšeli. Kalvárská skála pukla a mnoho domů se zhroutilo. Těch několik málo, kteří ještě zůstali na Kalvárii, se bilo v prsa a spěchali domů. Viděla jsem je hluboce dojaté, jak trhali své šaty a sypali si popel na hlavu. Jan a svaté ženy se zvedli a věnovali se s láskou Panně Marii.

Abenadar, který podával Ježíši ocet, byl neobyčejně dojat. Zůstal na koni a nemohl odtrhnout zrak od Ježíšovy tváře korunované trním. Kůň sklonil hlavu a setník povolil uzdu. V tom okamžiku ho osvítilo světlo milosti a cítil se proměněn. Pyšné a železné srdce setníka se zlomilo jako kalvárská skála. Zahodil daleko kopí, bil se v prsa a vydal výkřik jako nový člověk: „Požehnán buď Hospodin všemohoucí, Bůh Abrahámův, Bůh Izákův a Bůh Jakubův! Toto byl jistě spravedlivý, pravý Boží Syn!“

V poslední křeči se Ježíšovo tělo stalo bezkrevným a zbledlo neobyčejným způsobem. Jeho rány, ze kterých v hojnosti vytekla krev, vypadaly jako temné skvrny... Když se Ježíš odevzdal smrti, pozvedl svou hlavu korunovanou trním a nechal ji klesnout pod tíhou bolesti. Jeho rty bledé a stažené zůstaly pootevřené bez všeho napětí. Jeho ruce držené hřeby se uvolnily a celá tíha těla spočinula na nohou, které se roztáhly do stran a natočily poněkud kolem hřebu.

Patron šťastné smrti

Svatý život svatého Josefa ve společnosti Ježíše a Marie přispěl k tomu, že jeho smrt byla drahocenná v Božích očích.

Církev přirovnává tuto smrt k pokojnému snu, jako když dítě usne na klíně své matky; jako vonná pochodeň, která se stravuje tou měrou, jakou plane, a vyhasne tak, že vydává líbeznou vůni, která prostupuje její podstatu. Smrt světců je vždy záviděníhodná, protože umírají v polibku s Pánem, a tento polibek je prosycen vzácným citem lásky.

Svatý Josef opravdu zesnul v políbení s Pánem, protože zesnul v Ježíšově náruči. A jestliže, jak věříme, byl při smyslech až do poslední chvíle, jaký mohl být jeho poslední vzdech lásky, ne-li ten, který korunoval celý jeho svatý život, a on pronesl nejvyšší jména Ježíše a Marie.

Ó, blažená smrt! Jestliže nemohu vydechnout naposled mezi Ježíšem a Marií viditelnými mému zraku, kéž alespoň moje umírající rty spojí tvé jméno, svatý Josefe, se jmény Ježíše a Marie!

Smrt svatého Josefa zanechala zde na zemi vzácné plody, neboť jako vzácnou vůni zanechala křesťanům mocného ochránce v nebi u Boha, zvláště těm, kteří prožívají smrtelný zápas.

Kdokoliv vyzývá svatého Josefa v posledním zápase, odnese vítězství. Blahoslavený, kdo vkládá svou důvěru v tohoto patriarchu a spojuje vyzvání jména svatého Josefa s nejsladšími jmény Ježíše a Marie.

Svatá Terezie podává toto svědectví o smrti svých prvních dcer: „Pozorovala jsem, že v okamžiku posledního vydechnutí se těšily nesmírnému pokoji a klidu; jejich smrt se podobala sladkému odpočinku po modlitbě. Nic nenaznačovalo, že by jejich nitrem zmítala pokušení. Božské světlo osvobodilo jejich srdce od strachu ze smrti. Pro věrnou úctu k svatému Jo-

sefu jeví se mi nyní smrt mnohem snazší.“

Rozpomeň se, nejčistší snoubence Panny Marie a můj sladký ochránce, svatý Josefe, že nebylo slyšáno, že by někdo vyzval tvou ochranu a prosil o tvou pomoc, a nebyl potěšen. S touto důvěrou se k tobě utíkám a svěřuji se do tvé ochrany. Zákonný otcé mého Vykupitele, nepohrdej mou prosbou, přijmi ji milostivě a vyslyš ji. Amen.

Modlitba k svatému Josefu za šťastnou smrt:

Slavný patriarcho svatý Josefe, dobrotivý ochránce umírajících, můj zvláštní přímluvce, pro štěstí, s jakým jsi po celý život sloužil jako snoubenec Marii a jako otec Ježíši, pro všechny bolesti, které jsi vytrpěl v odevzdanosti, pro všechny radosti, které jsi přijímal s takovou pokorou, že Bůh nemohl odmítnout žádnou tvou prosbu, tak jako tě vždy poslouchal zde na zemi, vypros mi, prosím tě, úplné odpuštění všech mých hříchů a vůli ochotnou vždy sloužit Bohu v budoucnosti, abych žil jako ty ve svatosti a zasloužil si mít při smrti společnost Ježíše a Marie, kteří ti zde na zemi vytvářeli předchuť nebeských radostí. Bdi nade mnou po celý můj život, jako jsi bděl nad Ježíšem, kdysi něžným Dítětem svěřeným do tvé péče. Chraň mě přede všemi nepřátelskými útoky a nedovol, aby mě smrt zastihla v okamžiku, ve kterém bych si pro své chování nezasloužil tvou ochranu. Amen.

**Ježíši, Maria, Josefe,
vám svěřuji srdce své
i duši svou.
Ježíši, Maria, Josefe,
stůjte při mně
v boji posledním.
Ježíši, Maria, Josefe,
kéž duše má v pokoji
s vámi odejde.**

Svatý František obrací heretiky (9)

PRVNÍ OLTÁŘ V THONONU

Když se vrátil František od knížete bez plných moci a bez hmotné podpory, dostalo se mu od kalvinistů sarkastických poznámek. Ale se sebezapřením pracoval dále a Bůh žehnal jeho úsilí i práci barona d'Avully, který mu z celého srdce pomáhal. Během čtyř týdnů měl apoštol tu radost, že mohl přijmout vyznání víry od osmdesáti osob různého věku. Dověděl se také, že Karel Emanuel nařídil, aby mu bylo vyplaceno z knížecí pokladny 300 dukátů na pokrytí výdajů, které měl od počátku své misie.

Blížilo se Boží Narození a František si z celého srdce přál, aby mohl slavit mši svatou v kostele svatého Hippolyta. UVědomil o tom radní ve městě, ale ti rozhořčeně protestovali: „Narušitel veřejného míru, kdo ti dal oprávnění, abys stavěl oltář v tomto kostele? Nevíš, že v Nyonském traktátu bylo naše město označeno za svobodné, a proto nemáš právo konat bohoslužby bez našeho souhlasu?“

„Jestliže je město svobodné, nemůžete nám bránit, abychom konali bohoslužby podle naší víry, podobně jako my nebráníme vašim bohoslužbám. Tak tomu rozumí sabaudský kníže, a jako důkaz zde jsou listiny, které mě opravňují, abych konal to, co konám. Není to vaše věc, abyste se protivili rozkazům knížete.“

„Ty jsi ho podvedl a oklamal!“ křičeli. „Kníže nechce narušovat naše práva. Rozhodně ti zakazujeme jakékoliv budování oltářů.“ A ihned povolali notáře, aby napsal písemný protest. František odpověděl, že jejich jednání pokládá za vzpouru a urážku knížecího majestátu a že mu jejich odpor nezabrání v plnění jeho rozkazů.

„Jedno mohu udělat,“ řekl František, „dám vám prohlášení, že zbudováním oltáře a sla-

vením mše svaté nehodlám nijak narušovat vaše práva, pokud nějaká máte, a podrobují se rozhodnutí knížete. I já mu napíšu a počkáme na jeho odpověď.“

Klidný, ale rozhodný postoj radní zmátl. Slevili ze svého tónu a požádali, aby oltář byl jen provizorní a dřevěný. Misionář kvůli zachování pokoje s tím souhlasil a hned zajistil stolaře, kteří se dali do práce. Když však katolíci uviděli, jak hrstka fanatiků s meči a klacky chce na ně zaútočit vyhrůžkami a křikem, postavili se na jejich obranu a došlo k velkému pozdvižení, které se už už mohlo změnit na krvavou rvačku, kdyby se nebyl objevil František, který s klidnou tváří a důstojným způsobem uklidnil rozbouřenou krev, a všichni se v pokoji rozešli.

František naléhal na rychlé vztyčení oltáře, a nakolik mu dovozovaly jeho omezené finance, vyzdobil kostel obrazy, dal stěny potáhnout plátnem, umístil v kostele mnoho svíček, aby katolický lid po šedesáti letech o slavnosti Božího Narození, která je jeho srdci tak drahá, mohl opět být přítomen půlnoční vánoční mši svaté. Apoštol rozdával svaté přijímání, které věřící přijímali s nevýslovnou radostí. V kázání promluvil o tajemství Vtělení s takovým doje-

tím, že se všichni vraceli domů naplnění milostí Ducha Svatého, který promlouval jeho ústy. Po druhé mši svaté za svítání slavil třetí hrubou kolem deváté hodiny. Sešlo se na ni na osm set lidí z okolních obcí i z oblasti za řekou Drance. Od tohoto památného dne už neustalo slavení mše svaté v tomto kostele a o nedělích se konaly slavné bohoslužby za asistence kněží, kteří přijížděli z okolí.

V souladu se svým prohlášením neopomněl František napsat knížeti stížnost na městské radní. „Zbudování oltáře v kostele sv. Hippolyta nenarušilo Nyonský traktát. A i kdyby narušilo, není to jejich věc. Nikdo tu přece nebyl k ničemu nucen. Horlivost, s jakou sloužím Vaší knížecí Jasnosti, mě nutí říct, že velmi záleží na tom, aby Vaše knížecí Jasnost ve všem přenechala protestantům svobodu svědomí podle traktátu z Nyonu, ale přitom dala prvenství katolíkům při slavení chrámových obřadů.“

Současně napsal František nunciuovi, aby urychlil odpověď knížete, protože „to je už poslední úsilí satana, který odejde s prázdnou, jestliže péčí Vaší Velebnosti se zde trvale udrží katolický kult s potřebnou okázalostí.“

KATASTROFA I PRO CÍRKEV

Zemětřesení v Chile postihlo těžce i katolickou církev. V diecézi Rancagua vzdálené 300 km od epicentra zemětřesení bylo zbořeno nebo těžce poškozeno 90 % ze 750 kostelů a kaplí. Podle zprávy Kirche in Not jsou škody na církevní infrastruktuře v diecézích Talca, Concepción a Chillán ještě daleko horší. Mezi oběťmi jsou i pastorační spolupracovníci.

ÚPADEK RODIN V AFRICE

Pro Afriku bylo charakteristické, že se zde tvořily velké, početné rodiny, jejichž členové se navzájem podporovali. Dnes si muži rádi hrají se ženami, ale poté, co otěhotní, je opustí a odejdou jinam. Zatímco vliv katolické církve je malý, vliv západních filmů je velký a způsobuje úpadek morálky a tradičních hodnot. To přispívá i k šíření zrádné nemoci AIDS. (KNA)

Sv. František Saleský

Na odpověď knížete nebylo tentokrát třeba dlouho čekat. Napsal 7. ledna 1597: „Uznáváme za správné, že Vaše Důstojnost postavila oltář, a chválíme všechno, co bylo vykonáno k Boží slávě a vykořenění herezí. Je nám líto, že Vaše Důstojnost narazila na odpor, ale máme velkou radost, že tento odpor byl překonán. Postupujte dále se stejnou rozhodností, která je vlastností charakteru Vaší Důstojnosti.“

V souladu s přáním, které vyjádřil František v předchozím listě, poslal kníže do Chablais senátora Favreho s pověřením, aby tlumočil obyvatelům Thononu knížecí vůli. Senátor potěšen, že může být nápomocen svému příteli v jeho zbožné činnosti, shromáždil přední měšťany a řekl jim rozhodným tónem, že Jeho Vysokost kníže bere pod ochranu všechny katolíky a že si přeje, aby katolický kult byl v Thononu veřejný, aby se mše svatá slavila slavnostně v kostele sv. Hippolyta a aby na Boží slovo byl lid svoláván zvonem.

Toto oznámení mělo velký ohlas, tím spíše, že Prozřetelnost určila senátora, aby bděl nad dodržováním knížecí vůle. Uvolnilo se totiž místo prezidenta ženevské rady a Karel Emanuel, kníže v Nemoursu, jmenoval na tuto vysokou, třeba nevýslovnou funkci senátora Favreho, který si podržel důchod a funkci senátora v Chambéry. Musel se však přestěhovat do Annecy, kde rada sídlila. Měl tak blízko do Thononu a ke svému příteli a mohl ho často navštěvovat

a podporovat ho svou autoritou. Pokaždé, když se v Thononu objevil, mělo to na obyvatele velký vliv pro jeho příkladné chování vedené pravou zbožností. Senátor sem přicházel ještě z jednoho důvodu: celou svou rodinu svěřil duchovnímu vedení svatého Františka, jehož pokyny poslouchal s dětskou prostotou. Chodil pravidelně ke zpovědi a k svatému přijímání. Když těžce onemocněl, nezazněla z jeho úst jediná stížnost, nýbrž modlil se se žalmistou a svatým Augustinem: „Připraveno je mé srdce: Rozmnožuj, Pane, mé utrpení, když rozmnožíš i trpělivost.“

V tu dobu dostal misionář od nuncia zprávu, že díky intervenci knížete a markýze Lullina rytíři řádu sv. Mořice a Lazara souhlasí, že vybaví šest farností a zajistí jim malou roční rentu. Jeden z nich, rytíř Bergera, přijede do Thononu s potřebnými obnosy.

Zatímco čekal na instalaci nových farářů, rozhodl se František splnit poslání, kterým ho pověřil Svatý stolec. Theodor Beza, opora kalvinismu, šířil kolem sebe zhoubný vliv. Bydlel v Ženevě, a i když začínal ustupovat ze slávy, byl to nicméně stále pověstný heretik, který na disputaci v Poissy s velkou energií vystupoval proti katolické víře. Vedl veřejnou rozpravu s teologem Jakubem Andrém z Tübingenu, vedl veřejnou rozpravu v Montbéliard, řídil kalvínský synod v Rochelle, v Nimes, v Bernu, kázal v Paříži, zkrátka škodil Církvi, kde mohl. Měl 77 let a věk už omezoval jeho aktivitu, ale sama pověst jeho jména působila, že kalvinismus měl v něm velkou oporu a katolická víra nepřítel. Velmi dobře o tom věděl Petrův nástupce a s ohledem na zaslepenost starce, který měl brzy stanout před Bohem a skládat účty ze svých skutků, pomýšlel papež na to, jak získat tuto duši pro pravou víru. Chápal, kolik dobrého by přineslo Církvi, kdyby se taková osobnost obrátila. Bylo třeba získat

člověka, který byl opojen sebe-láskou a vlastní genialitou, který se pokládal za nadřazeného všem a neuznával nikoho než sebe. Bylo třeba zavřít do labyrintu jeho vlastních temných důkazů člověka, který si byl vědom své erudice a svého vysokého postavení.

Klement VIII. hledal vhodného člověka, který by mohl být jeho protivníkem. Tehdy přijel do Říma kapucín otec Esprit de Beaume a upozornil papeže na apoštola z Chablais jako na nejodpovědnějšího muže jak pro jeho vzdělání, tak pro jeho lahodnou mírnost a rozvážnost. Nejvyšší pastýř přijal tuto radu jako výraz Boží vůle a poslal otce Esprita do Thononu, aby předal Františkovi Saleskému jeho breve a ústně tlumočil záměr Svatého stolce.

František obdržel breve po návratu z Turína a nezanedbal nic, aby co nejlépe vyplnil vůli Svatého otce: pověřil biskupa i kněze modlitbou na ten úmysl a dal Bohu v oběť svůj vlastní život. Věděl dobře, že kdyby se v Ženevě dověděli o cíli jeho cesty, mohlo by se také stát, že zaplatí odvalu svou hlavou. Heretici by jistě bránili svou hlavní oporu.

Vyzbrojen do boje jel několikrát do Ženevy počátkem roku 1597, ale nikdy nemohl svou misii uskutečnit, protože heretik měl nějakou společnost a misijní rozhovor se musel konat mezi čtyřma očima. Ale jeho opakované cesty upevnily misionářovu ctnost. Zastihla ho bouře na jezeře, přes které se musel přeplavit, a zdálo se, že nevyvázne životem. Ale neztrácel klid, a jak později přiznal, opakování jména Ježíš ho naplňovalo takovým pokojem a důvěrou, že na nebezpečí ani nemyslel. V rozbouřených vlnách spatřoval obraz vzteku, s jakým se ďábli vrhají na duše, aby je strhli do pekla. Při návštěvách Ženevy poznal pět nebo šest katolíků, kterým slíbil o Velikonočních svatých přijímání.

*(Pokračování)
Překlad -lš-*

Je vůbec Bůh reálně možný?

Tato otázka, zda je základní předpoklad křesťanské, judaistické a islámské víry v jediného osobního Boha vůbec možný, byla jedním z hlavních námětů mezinárodního filosofického kongresu, který se pod názvem „Jedno a mnohé jako metafyzický problém“ konal koncem února 2010 ve Stuttgartu. Účastníci tohoto setkání odborníků z více evropských zemí ve svých referátech a diskusích sledovali detailně tuto problematiku postupně od starověkého Parmenida, Aristotela a Plotina přes Augustina, Mistra Eckharta, Tomáše Akvinského a Mikuláše Kusánského až po Hegela, Heideggera a Levinase. Praktický závěr těchto kongresových rozborů spočíval mimo jiné ve vyloučení pochybností o tom, že je pojem Boha myslitelný a vzhledem k existenci reálného světového řádu a jeho zákonitostí dokonce že je pojmem nutným. Bylo však dále konstatováno, že pojem osobního Boha se též vyskytuje v kontextu, jenž může navodit otázku, zda tento pojem není pojmem vnitřně rozporným. Do této situace se myšlenka osobního Boha dostává v rámci konfrontace s jedním z hlavních filosofických problémů, mezi něž patří vztah jednosti a mnohosti v nejobecnějším smyslu. Chápeme-li totiž Boha v Plotinově novoplatonském pojetí jakožto bytost totožnou s původní Pra-

jednotou (řecky: to hen), pak ovšem stojíme před úkolem objasnit, jak je vůbec možná očitelná mnohost světa. Na tuto otázku se nabízí několik odpovědí. Ateistická odpověď zní, že ona původní prajednota je pouze zdánlivá. Reálná je jen mnohost. Pro subjektivní idealisty je naopak reálné právě jen ono Prajedno a mnohost ve světovém řádu je pouze zdánlivá. Dále zde přichází v úvahu panteistický návrh, který uznává jak realitu Prajednoty, tak i realitu mnohosti světa. Mnohost světa pak podle tohoto návrhu vzniká tím, že ono Prajedno je dělitelné. Žádná z těchto odpovědí však nevyhovuje náboženským systémům vyznávajícím jediného osobního Boha. Křesťanství, judaismus i islám sice totiž předpokládají realitu jak onoho Prajedna, tak i mnohosti ve světě podobně jako panteismus. Od panteistického pojetí se však zmíněné teistické náboženské soustavy liší přesvědčením, že mnohost světa má svůj původ ve stvořitelských aktivitách Prajednoty. Přitom tyto tvůrčí aktivity Prajedna nejsou chápány jako stvoření z jeho vlastní podstaty, ale jako stvoření z ničeho. Zakládá se tedy bezrozpornost pojmu osobního Boha na uznání jeho věčné skutečnosti i na skutečnosti jsoucen, která jsou Bohem stvořena v čase.

*Prof. Dr. Václav Wolf,
Ústav dějin UK v Praze*

ATEISTÉ U OBAMY

60 členů ateistického sdružení „Sekulární koalice pro Ameriku“, která zastřešuje ateisty, humanisty a volnomyšlenkáře, vedlo 26. února rozhovory v Bílém domě. Ředitel koalice prohlásil, že je třeba skoncovat s náboženskými a theokratickými rysy v americké politice. Z 308 milionů obyvatel USA se 15% označuje za ne-náboženské. U konzervativních křesťanů to vyvolalo pobouření. Vláda sice může jednat se zástupci různých světonázorových zaměření, ale v tomto případě se jedná o „aktivisty protináboženských skupin naplněných nenávistí“. Vedoucí Obamova poradkyně pro politické strategie je přesvědčena, že víra v Boha je nemoc.

Kath-net

SVATÝ BONAVENTURA - UČITEL POZNÁNÍ KRISTA - pokračování ze str. 2

pro výuku teologie, licenci učit všude, jak se tehdy říkalo. Jeho disertace měla titul Otázky o poznání Krista. Toto téma ukazuje na ústřední roli, kterou měl Kristus vždy v Bonaventurově životě i nauce. Můžeme říci přímo, že celé jeho myšlení bylo hluboce kristocentrické.

Za autentický řeholní život

V těch dnech se v Paříži, městě, které si Bonaventura osvojil, rozpoutala divoká polemika proti menším bratřím a Františkovi z Assisi a proti bratřím kazatelům svatého Dominika Guzman. Upíralo se jim právo vyučovat na univerzitě a zpochybňoval se jejich zasvěcený život. Jistě, změny, které žebravé řády zavedly do způsobu, jak vést řeholní život, o kterém jsem mluvil v minulých katechezích, byly tak novátorské, že ne všichni je dokázali pochopit. K tomu se pak připojovaly, jak se to stává mezi řeholními osobami, motivy lidské slabosti jako závist a žárlivost. I když byl Bonaventura obklopen opozicí jiných univerzitních magistrů, začal už vyučovat na katedře františkánské teologie, a aby odpověděl těm, kdo napadali žebravé řády, napsal spis pod titulem *Evangelijní dokonalost*. V tomto spise ukazuje, jak žebravé řády, a zvláště menší bratři praktikují sliby chudoby, čistoty a poslušnosti a následují rady samotného evangelia. Na druhé straně tyto historické okolnosti, nauka hlásaná Bonaventurou v tomto jeho díle a v jeho životě zůstává stále aktuální: Církev se stává zářivější a krásná věrností povolání těch svých synů a těch svých dcer, kteří nejen praktikují evangelijní rady, ale s Boží milostí jsou povoláni zachovávat tyto rady a svědčí tak svým stylem života v chudobě, čistotě a poslušnosti, že evangelium je zdrojem radosti a dokonalosti.

Konflikt se uklidnil, aspoň na určitou dobu, a na osobní zásah papeže Alexandra IV. v roce 1257 byl Bonaventura uznán oficiálně doktorem a magistrem pařížské univerzity. Nicméně musel se vzdát tohoto prestižního úřadu, protože v onom roce ho řádová generální kapitula zvolila za hlavního představeného.

Důstojný nástupce zakladatele

Zastával tento úřad sedmáct let s moudrostí a obětavostí, navštěvoval provincie, psal bratřím, občas zasahoval s určitou přísností, aby odstranil zlořády. Když Bonaventura začal tuto službu, řád menších bratří se zázračným způsobem rozrostl: bratří bylo více než 30 000 a byli roztroušeni po celém Západě a přítomni jako misionáři v severní Africe, na Středním východě a také v Pekingu. Bylo třeba konsolidovat takovou expanzi a především zajistit v ní plnou věrnost Františkovi charismatu a jednotu činnosti i ducha. Nicméně mezi následovníky světce z Assisi se vyskytovaly různé způsoby interpretace poselství a existovalo reálné riziko vnitřního rozdělení. Aby zažehkala toto nebezpečí, generální kapitula řádu v Narbonne v roce 1260 přijala a ratifikovala text předložený Bonaventurou, ve kterém shrnul a sjednotil normy, které řídily každodenní život menších bratří. Bonaventura nicméně tušil, že legislativní ustanovení, třebaže inspirovaná moudrostí a uvážlivostí, nebyla dostačující k zajištění jednoty srdce a ducha. Sebral proto s velkou horlivostí dokumenty

týkající se Chudáčka a naslouchal pozorně těm, kteří Františka osobně znali. Tak se zrodil historicky dobře fundovaný životopis světce z Assisi nazvaný *Legenda maior*, redigovaná také ve stručnější formě, a nazvaná proto *Legenda minor*. Latinský výraz na rozdíl od italského neoznačuje plod fantazie, ale naopak věrohodný text určený „oficiálně“ ke čtení. A skutečně, generální kapitula menších bratří uznala v životopise od svatého Bonaventury nejvěrnější obraz zakladatele a ten se pak stal oficiálním světcovým životopisem.

Jaký je obraz svatého Františka, který vychází ze srdce a z pera jeho syna a zbožného nástupce Bonaventury? Podstatný bod: František je druhý Kristus, muž, který vášnivě hledal Krista. V lásce, která tryská z napodobování, se v Něho vnitřně přetvořil. Bonaventura ukazoval tento živý ideál všem Františkovým následovníkům. Tento ideál platný pro každého křesťana večera, dnes a stále označil můj ctihodný předchůdce Jan Pavel II. za program Církve pro třetí tisíciletí. Takovýto program, napsal v listě *Nuovo millennio inunte*, je soustředěn v samotném Kristu, „kterého máme poznat, milovat, následovat, abychom v něm mohli žít trinitární život a s ním přetvářet dějiny až do jejich dovršení v nebeském Jeruzalémě“ (č. 29).

Milovaný Bohem i lidmi

V roce 1273 doznal život svatého Bonaventury další změny. Papež Řehoř X. ho vysvětil na biskupa a jmenoval kardinálem. Požádal ho také, aby při-

ZTRÁTA DŮVĚRY

Katolická církev v Německu citelně ztrácí důvěru. Za důvěryhodnou ji pokládá méně než třetina Němců. Jen 20 % důvěřuje, že církev přispěje k objasnění případů pohlavního zneužívání mladistvých. Průzkum prováděl ústav pro výzkum veřejného mínění „Omni Quest“.

(faz)

Vittorio Crivelli: Sv. Bonaventura

pravil velmi významnou církevní událost: II. ekumenický koncil v Lyonu, který měl za cíl obnovit společenství mezi latinskou a řeckou církví. Věnoval se tomuto úkolu s pílí, ale nepodařilo se mu spatřit závěr tohoto ekumenického zasedání, protože v jeho průběhu zemřel. Anonymní papežský notář složil na Bonaventuru chvalořeč, která nám nabízí na závěr portrét tohoto velkého světce a vynikajícího teologa: „Byl to muž dobrý, přívětivý, zbožný a milosrdný, naplněný ctnostmi, milovaný Bohem i lidmi... Bůh mu totiž daroval takovou milost, že všichni, kteří ho spatřili, byli proniknuti láskou, kterou srdce nemohlo utajit“ (srov. J. G. Bougeol, *Bonaventura*, in A. Vauchez [v red.], *Storia dei santi e della santità cristiana*. Vol. VI. *L'epoca del rinnovamento evangelico*, Milano 1991, s. 91).

Shrňme dědictví tohoto svatého církevního učitele, který nám připomíná smysl našeho života, do těchto slov: „Na zemi... můžeme rozjímat o Boží nesmírnosti skrze rozumové úvahy a obdiv, v nebeské vlasti naopak skrze vidění, až se staneme podobnými Bohu, a skrze extázi... vstoupíme do Boží radosti“ (*La conoscenza di Cristo*, q. 6, *conclusionone*, in *Opere di San Bonaventura. Opuscoli Teologici* /1, Roma 1993, s. 187).

Bollettino Vaticano 4. 3. 2010
Mezititulky redakce Světla

telně potřebná, k čemu jinému mu byla potřebná, ne-li k samé podstatě úkolu, pro který se vtělil, narodil, žil, zemřel a vstal z mrtvých: pro naši spásu.

Mariina spolupráce na naší spáse se neomezuje jen na dobu jejího života. Dějiny Církve nám dokládají, jak je všechen rozkvet duchovního života, víry a svatosti nerozlučně spjat s rozvojem mariánské úcty, a naopak všechny smutné stránky těchto dějin jsou také spojeny s jejím úpadkem. V takovýchto obdobích Maria sama přichází, aby jako Královna proroků ukázala prostředky a cestu z temnot a krize ke světlu a k rozkvětu. Když se však se svou žádostí obrátila přímo na hlavu Církve, byla včas vyslyšena? K jejímu poslednímu velkému zjevení došlo v polovině minulého století v Amsterdamu. Věřodnost tohoto svědectví byla Církví oficiálně přiznána. Matka Boží a Matka všech národů sděluje, že svět ke své záchraně potřebuje, aby se před ním zaskvěla v nové slávě jako Spoluvykupitelka, Prostřednice a Přímlykyně. Sama ovšem upozorňuje, že tato její žádost narazí v samotné Církvi na neobyčejné překážky.

Proto se Panna Maria v Amsterdamu přímo obrací na teology, aby se jen dobře „podívali do knih“. Když říká, že tam všechno najdou, ví, o čem mluví. Někteří teologové, a to i významní, mluví o titulu Spoluvykupitelka, jako by to byl plod minulého století, a tvrdí že tento titul je tradicí a učení Otců velmi vzdálený. Ale církevní Otcové a učitelé církve mluví o Mariině postavení v plánu spásy mnohem otevřeněji, než je tomu dnes. Svatý Ireneus mluví o Panně Marii přímo jako o příčině naší spásy. Na počátku scholastiky, o které nyní slyšíme v katechezích Benedikta XVI., je označována Panna Maria takovými výrazy jako *redemptrix* (vykupitelka), *salvatrix*

(spasitelka), *reconciatrix* (smířitelka), pro svatého Anselma je Maria „*Matka obnovy, Matka ospravedlnění, brána života a brána spásy*“. Svatý Bernard vyzvedává její *compassio* (spoluutrpení). Svatá Brigita nazývá Pannu Marii nejen *salvatrix*, ale mluví o její účasti na spáse bez omezení. Utvrzuje ji v tom sám Pán: „*Moje Matka a Já jsme lidstvo tak říkajíc vykoupili spolu, Já skrze utrpení svého Srdce a Těla, ona skrze svou starost a utrpení svého Srdce.*“ Výraz Spoluvykupitelka se poprvé objevuje již v 15. století v hymnu, který pochází ze Salcburku: *Ut compassa redemptori... corredemptrix fieret* (aby pro svou účast na utrpení vykupitele se stala spoluvykupitelkou). V době po tridentském koncilu mluví sv. Jan Eudes o Marii nejen jako o té, která Ježíše počala, ale také o té, která se stala pramenem všech milostí. Svatý Alfons z Liguori mluví o tom, že Otec dal Synovi úřad spravedlivého soudce a Marii úřad milosrdné Matky, která nám pomáhá svým soucitem. Učitel Církve svatý František Saleský nás učí, že stejně jako je nesporné, že Ježíš Kristus je absolutní příčinou vykoupění, je také nepopíratelné, že přijal své tělo z Marie Panny. Kristus ve své lásce přibírá Marii ke svému vykupitelskému dílu. Na Kalvárii měla Maria spoluúčast na vykupitelském utrpení svého Syna a byla s ním vnitřně sjednocena. S titulem Spoluvykupitelka nebo jeho opisem se setkáváme i u papežů 19. a 20. století (Pius IX., Lev XIII., Pius XII., Jan Pavel II.). Z tohoto stručného výčtu vidíme, že víra v Marii jako *Corredemptrix* – v její aktivní spoluúčast na spáse – je přijímána v Církvi daleko jednoznačněji než tomu bylo u titulu *Immaculata*.

Jako jeden z hlavních důvodů pro odmítání nového dogmatu je tvrzení, že je k tomu nyní

nehodná doba. Ve skutečnosti je tomu právě naopak. Žijeme v době, která to naléhavě potřebuje. Jak říká William Faber, „tam, kde není Maria opravdu uctívána a milována, ani Ježíš není milován a bludaři se neobracejí. Ježíš je zatemněn a Maria držena v pozadí, tisíce duší propadají záhubě. Úcta k Marii je chabá a hubená, protože je ovládána lidskými ohledy a tělesnou opatrností a ráda by z pravé Marie udělala Marii tak malou, aby se vedle ní i protestanté mohli cítit volně.“ Právě proto, že se to heretikům nelíbí, líbí se velmi samotné Matce Boží, abychom její bezpodmínečný podíl na spáse světa, jedinečnou roli, kterou jí přidelil její Syn, učinili vysloveným obsahem své úcty k ní. Maria nikdy nebude překážkou pro svého Syna, kterému připravila cestu na svět. Co bychom to byli za její děti, které by se kvůli heretikům ostýchaly uznávat a vyznávat to, co ji nejvíce oslavuje?

Všechny ekumenické rozhovory, které mají vést k cíli, musí mířit k tomu nejpodstatnějšímu. Protestanti potřebují v prvé řadě a na prvním místě přijmout úctu k Marii. Teprve ta je otevře pro všechny milosti, aby mohli přijmout také všechno ostatní. Chodit kolem hlavního problému jako kolem horké kaše nikdy nepovede k cíli. Ďábel to ví, že když padne tato překážka, padnou všechny, proto tuto svou pozici tak brání a vytváří klamnou mlhu, aby se na tento problém nesahalo. Jak říká P. William Faber, „ať zkusí někdo sám na sobě uctívat Pannu Marii. Překvapení nad milostmi, které mu tato úcta přinese, a proměna, kterou způsobí v jeho duši, ho brzy přesvědčí o účinnosti této úcty pro spásu.“

Jestliže nám Boží Syn nechává vedle sebe místo k spoluúčasti na svém utrpení, není to proto, že by jeho utrpení samo bylo nedostačující, ale sám

nám chce umožnit, abychom ho co nejdokonaleji následovali v jeho utrpení, a měli tak i účast na jeho slávě. Maria jako první z věřících je s ním takto spojena v nejvyšší a nejdokonalejší míře. Vede nás jako Spoluvykupitelka ke svému Synu, abychom ho spolu s ní následovali v jeho nejpodstatnějším poslání. Na výslovné potvrzení svého Neposkvrněného početí reagovala zjevením v Lurdech. O poslední dogma naléhavě žádá v Amsterdamu. Tuto její žádost je třeba číst v kontextu celého jejího poselství, které je povýtce prorocké. Její proroctví není tentokrát zahaleno do tajemství. Mluví s předstihem desetiletí zcela otevřeně o tom, že přední protestantské země zachvátí velká krize víry a velkého odpadlictví. Předpověděla pokoncilní rozdělení i liturgický úpadek. Předpověděla úmrtí papeže Pia XII. i umrtí papeže Pavla VI. a příchod jeho nástupce „z daleka“. Kdo si pozorně přečte „Eucharistické zážitky“ paní Idy Peerdemanové, pochopí naléhavost, aby celý svět přijal Marii jako Spoluvykupitelku, Prostřednici a Přímlykyni a otevřel se tak návratu Vykupitele. Jisté je, že pokud opravdu chceme naši Matce vyhovět, najdeme pro požadované dogma dostatečné množství důvodů. Jednou věcí si můžeme být jisti: ďáblův zájem to určitě není.

Věnujme Královně proroků větší pozornost než médiím. Média nás přesvědčují o ohrožení, které neexistuje, a zcela nám zamlčují skutečné bezprostřední ohrožení. Ďábel se zmocnil vlády nad světem. Člověk jím posedlý zcela zvrátil božský i přirozený řád i řád přírody. Zahrává si se silami, které mnohonásobně překračují hrozbu jaderných zbraní a mohou rázem zničit podmínky, které Stvořitel připravil pro život člověka na zemi. Útoky na Církev se přímo zběsile stupňují. **Modleme se naléhavě**, abychom slyšeli, co „Duch říká církevním obcím!“

-/š-

Pondělí 22. 3. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Evangelium 6:15 Octava dies (567): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 6:45 Barva zaslých růže 6:55 V posteli Pod nebesy IV. (5. díl) 7:45 Čteme z křesťanských periodik 7:55 Noční univerzita: Hospodine, dílo svých rukou neopouštěj - P. Petr Karas 8:55 Hornolidečko - Valašská Polanka 9:00 Křížovky (6) - Miloš Bok 9:25 Přejeme si... 9:45 Světelský oltář 10:00 Zpravodajské Noeviny 10:10 Nedělní čtení 10:35 Na koberečku (81) 10:50 Pro vita mundi (51): Mgr. Libor Raclavský 11:30 Hornolidečko - Lačnov 11:40 Atlas Charity (19. díl): Krnov (Charita Krnov) 11:45 O Mlsáčkovi (3/18): Mlsálek a letadlo 11:55 Z pokladů duše [P] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Koncert Pavly Čichoňové 13:10 Krásy Čech a Moravy (19/23): Loket 13:35 Otazníky na téma: Pěstounská péče 15:05 Krásy Čech a Moravy (20/23): Západní Čechy 15:45 Noekreace aneb Vandrování (27. díl) 16:00 H2Onews 16:10 Most milosrdenství 16:40 Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava 17:00 NOEparáda (17. finále) [L] 17:25 Životy dětí 17:55 Hornolidečko - Pozděchov 18:05 Příroda a Natura 2000: Děhylovský potok - Štěpán, ptačí oblast Poodří 18:35 O Mlsáčkovi (4/18): Jak Kund'aba s Pučlíkem přejeli Mlsáčkovi ocešek [P] 18:45 Křížovky (7) - Dana Němcová 19:10 Ekoauto - březen [P] 19:25 Světlo pro Evropu (9. díl) 19:50 Zpravodajské Noeviny 20:00 Z pokladů duše [P] 20:05 Přírodní záranky Evropy (12): Krásy pobřeží 20:55 Na koberečku (81) 21:10 V posteli Pod nebesy IV. (5. díl) 22:05 Noční univerzita: Otevřely se jim oči - PhLic. Kateřina Lachmanová 23:05 Benefiční koncert pro Haiti 1:05 Zpravodajské Noeviny 1:15 Koncert Pavly Čichoňové 2:20 Evangelium 2:30 Poslech Radia Proglas [L].

Úterý 23. 3. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Noční univerzita: Hospodine, dílo svých rukou neopouštěj - P. Petr Karas 7:15 Světelský oltář 7:25 Přírodní záranky Evropy (11): Extrémní přírody 8:15 Kulatý stůl: Ekvádor 14:55 Přírodní záranky Evropy (12): Krásy pobřeží 15:45 Noekreace aneb Vandrování (27. díl) 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Přejeme si... 16:30 Žikův svět zvířat (11. díl): Vzácni a vyhnulí 16:55 Cesty za poznáním: V zemi Mayů a Inků 17:45 Atlas Charity (20. díl): Karviná - Mizerov (Charitativní středisko dětí a mládeže) 17:50 Velikonoční zastavení v Litomyšli 18:10 Hornolidečko - Pozděchov 18:20 Modlitba za domov 18:35 O Mlsáčkovi (5/18): Mlsálek a nafukovací míč 18:45 V posteli Pod nebesy (5. díl) 19:35 Na koberečku (81) 19:50 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Z pokladů duše 20:05 Kulatý stůl s kardinálem Miloslavem Vlkem [L] 21:35 Hledači dobrých zpráv: Diakonie [P] 21:50 Zpravodajské Noeviny 22:00 Boromejky pod Petřínem 22:25 Noční univerzita: Hospodine, dílo svých rukou neopouštěj - P. Petr Karas 23:25 Světelský oltář 23:35 Modlitba za domov 23:50 Noekreace aneb Vandrování (27. díl) 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Stalinova kariéra (3/5): Rusko od Romanovců ke Stalinovi 0:40 Krásy Čech a Moravy (19/23): Loket 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

Středa 24. 3. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 Místa spojená se sv. Františkem Saleským a jeho poselství 6:40 Stalinova kariéra (3/5): Rusko od Romanovců ke Stalinovi 7:10 O křížové cestě s Markem Trizuljakem 7:25 Přejeme si... 7:45 Cesty za poznáním: V zemi Mayů a Inků 8:35 Krásy Čech a Moravy (20/23): Západní Čechy 9:15 Pro vita mundi (51): Mgr. Libor Raclavský 10:00 Most milosrdenství 10:30 Generální audience Benedikta XVI. [L] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Noční univerzita: Hospodine, dílo svých rukou neopouštěj - P. Petr Karas 13:05 Křížová cesta (Sydney08) 15:00 Ekoauto - březen 15:15 Na koberečku (81) 15:30 NOEparáda (17. finále) 16:00 Zpravodajské

Noeviny 16:10 Přírodní záranky Evropy (10): Místa mýtů a legend 17:00 GOODwillBOY IV. (6. díl) [P] 17:40 Křížovky (7) - Dana Němcová 18:05 Životy dětí 18:35 O Mlsáčkovi (5/18): Mlsálek a nafukovací míč [P] 18:45 Centrum pro rodinu a sociální péči Ostrava 19:05 Hornolidečko - Pozděchov 19:15 Duchovní závěr Chiary Lubichové 19:20 Gustav Lstok - Kříž je moje cesta 19:40 Noekreace aneb Vandrování (27. díl) 19:50 H2Onews 20:00 Z pokladů duše 20:05 BET LECHEM - vnitřní domov: Roberto Scavino [P] 20:20 Přejeme si... [P] 20:40 Atlas Charity (20. díl): Karviná - Mizerov (Charitativní středisko dětí a mládeže) 20:45 Velikonoční zastavení v Litomyšli 21:05 Boromejky pod Petřínem [P] 21:20 Světelský oltář 21:30 Atlas Charity (18. díl): Hnojník (Dům s pečovatelskou službou) 21:35 Cesty za poznáním: Zámek Schöenbrunn 21:45 Piloti prostějovského leteckého učiliště ve II. světové válce 22:30 Záznam generální audience papeže Benedikta XVI. 0:00 H2Onews 0:10 Noční univerzita: Otevřely se jim oči - PhLic. Kateřina Lachmanová 1:15 Poslech Radia Proglas [L].

Čtvrtek 25. 3. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Benefiční koncert pro Haiti 8:15 Kulatý stůl: Ekvádor 9:45 Přejeme si... 10:10 Na koberečku (81) 10:25 O křížové cestě s Markem Trizuljakem 10:40 Životy dětí 11:10 Noeland (15. díl) 11:45 O Mlsáčkovi (5/18): Mlsálek a nafukovací míč 11:55 Z pokladů duše [P] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Cesty za poznáním: Rocky Mountain, Arusha Park, Pisa 12:35 Octava dies (567): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 13:05 BET LECHEM - vnitřní domov: Roberto Scavino 13:20 GOODwillBOY IV. (6. díl) 14:00 NOEparáda (17. finále) 14:25 Čteme z křesťanských periodik 14:35 Naděje na vzdělání 14:55 Přírodní záranky Evropy (12): Krásy pobřeží 15:45 Noekreace aneb Vandrování (27. díl) 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Přejeme si... 16:30 Žikův svět zvířat (11. díl): Vzácni a vyhnulí 16:55 Cesty za poznáním: V zemi Mayů a Inků 17:45 Atlas Charity (20. díl): Karviná - Mizerov (Charitativní středisko dětí a mládeže) 17:50 Velikonoční zastavení v Litomyšli 18:10 Hornolidečko - Pozděchov 18:20 Modlitba za domov 18:35 O Mlsáčkovi (5/18): Mlsálek a nafukovací míč 18:45 V posteli Pod nebesy (5. díl) 19:35 Na koberečku (81) 19:50 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Z pokladů duše 20:05 Kulatý stůl s kardinálem Miloslavem Vlkem [L] 21:35 Hledači dobrých zpráv: Diakonie [P] 21:50 Zpravodajské Noeviny 22:00 Boromejky pod Petřínem 22:25 Noční univerzita: Hospodine, dílo svých rukou neopouštěj - P. Petr Karas 23:25 Světelský oltář 23:35 Modlitba za domov 23:50 Noekreace aneb Vandrování (27. díl) 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Stalinova kariéra (3/5): Rusko od Romanovců ke Stalinovi 0:40 Krásy Čech a Moravy (19/23): Loket 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

Pátek 26. 3. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:15 GOODwillBOY IV. (6. díl) 6:55 Octava dies (567): Týdenní zpravodajství z Vatikánu 7:25 Cesty za poznáním: V zemi Mayů a Inků 8:15 Světelský oltář 8:25 Koncert Pavly Čichoňové 9:30 Pouť ke cti P. Marie Bolestné v Kroměříži [L] 11:15 Noeland (15. díl) 11:45 O Mlsáčkovi (5/18): Mlsálek a nafukovací míč 11:55 Z pokladů duše [P] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Cesty za poznáním: El Djem, Mystické Benátky, Klášter Arkádi 12:35 Křížovky (6) - Miloš Bok 13:00 U NÁS aneb o cimbálu o lidové kultuře (23. díl) 14:00 BET LECHEM - vnitřní domov: Roberto Scavino 14:15 Kulatý stůl: církevní školství 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:10 Pro vita mundi (51): Mgr. Libor Raclavský 16:50 Atlas Charity (20. díl): Karviná - Mizerov (Charitativní středisko dětí a mládeže) 16:55 Přírodní záranky Evropy (11): Extrémní přírody 17:45 Boromejky pod Petřínem 18:05 Noekreace aneb Vandrování (27. díl) 18:15 Velikonoční zastavení v Litomyšli [P] 18:35 O Mlsáčkovi (6/18): Jak Mlsáka bolely zuby [P] 18:45 Křížovky (7) - Dana Němcová 19:10 Hledači dobrých zpráv: Diakonie 19:25 Naděje na vzdělání 19:45 Atlas Charity (20. díl): Karviná - Mizerov (Charitativní středisko dětí a mládeže) 19:50 H2Onews [P] 20:00 Z pokladů duše [P]

Zpěvem a modlitbou budou zbožní věřící doprovázet Krista, svého Spasitele, **ŘÍMOVSKÝMI PAŠIJEMI o Květné neděli 28. března 2010.** Ve 13 hodin vyjde v Duchu a v Pravdě od misijního kříže z poutního areálu touz křížovou cestou, již kráčet náš Pán pro naši spásu od večeraďadla, kde se rozloučil se svou Matkou. Římovské pašije o 25 zastaveních jsou přesnou a pravděpodobně jedinou kopií Jeruzalémských pašijí, které již staletí v Davidově městě nejsou. Na 6,5 km dlouhou křížovou cestu doporučujeme obutí do nepohody. Kristovo utrpení - Passio Christi budeme zbožně rozjímat na Římovských pašijích také na Velký pátek od 12 hodin. **Blíží informace** na tel. čísle 387 987 244 • mobil 723 064 946 • e-mail: farnosttrimov@centrum.cz.

20:05 Křížová cesta (Sydney08) 22:00 Naděje na vzdělání 22:25 Noční univerzita: Otevřely se jim oči - PhLic. Kateřina Lachmanová 23:25 Přejeme si... 23:45 Dáma a její studenti 0:00 H2Onews 0:10 Stalinova kariéra (3/5): Rusko od Romanovců ke Stalinovi 0:40 Příroda a Natura 2000: Děhylovský potok - Štěpán, ptačí oblast Poodří 1:00 Poslech Radia Proglas [L].

Sobota 27. 3. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Hlubinami vesmíru s Janem Hovadem 6:55 Čteme z křesťanských periodik [P] 7:05 Jako hořčičné zrnko (2/6) 7:50 Atlas Charity (20. díl): Karviná - Mizerov (Charitativní středisko dětí a mládeže) 7:55 Boromejky pod Petřínem 8:10 Žikův svět zvířat (11. díl): Vzácni a vyhnulí 8:45 JuniorTV Kopřivnice (3. díl) 9:05 Noeland (15. díl) 9:35 Přejeme si... 10:00 GOODwillBOY IV. (6. díl) 10:40 NOEparáda (17. finále) 11:05 Cesty za poznáním: Havana, Cheopsova pyramida, Knossos [P] 11:35 Hornolidečko - Pozděchov 11:45 O Mlsáčkovi (6/18): Jak Mlsáka bolely zuby 11:55 Z pokladů duše [P] 12:00 Angelus Domini 12:00 Phatfish 13:00 Zpravodajské Noeviny 13:10 Bez hábitu (12): řád Milosrdných bratří 14:00 Barva zaslých růže 14:10 Modlitba za domov 14:25 I já rád pracuji 14:50 Přírodní záranky Evropy (12): Krásy pobřeží 15:40 Hledači dobrých zpráv: Diakonie [P] 16:00 H2Onews 16:10 Cesty za poznáním: Zámek Schöenbrunn 16:20 Krásy Čech a Moravy (20/23): Západní Čechy 17:00 BET LECHEM - vnitřní domov: Roberto Scavino 17:15 Křížovky (8) - Aleš Jaluška [P] 17:40 Světelský oltář 17:50 Jako hořčičné zrnko (3/6) 18:35 O Mlsáčkovi (6/18): Jak Mlsáka bolely zuby 18:45 JuniorTV Kopřivnice (3. díl) 19:05 Velikonoční zastavení v Litomyšli 19:25 Nedělní čtení [P] 19:50 Noekreace aneb Vandrování (27. díl) 20:00 Z pokladů duše 20:05 Cesta k andělům (26): P. Zbigniew Czendlik [P] 20:45 Noční univerzita: Společenství (církve a společnost) - Mons. Jan Graubner 21:40 Každý den je neděle 22:15 Nedělní čtení 22:40 Čteme z křesťanských periodik 22:50 Camerata Janáček 0:00 Zpravodajské Noeviny 0:10 Kulatý stůl: Církevní školství 1:45 Poslech Radia Proglas [L].

Neděle 28. 3. 2010: 6:00 Programová nabídka TV NOE [P] 6:05 H2Onews 6:15 Evangelium [P] 6:25 Květná neděle na Papui-Nové Guineji 6:50 U NÁS aneb o cimbálu o lidové kultuře (23. díl) 7:50 Salama Don Bosco [P] 8:00 Jako hořčičné zrnko (3/6) 8:45 Cesty za poznáním: Zámek Schöenbrunn 8:55 Křížovky (7) - Dana Němcová 9:20 Evangelium 9:30 Bohoslužba Květné neděle [L] 11:55 Polední modlitba se Sv. otcem Benediktem XVI. [L] 12:15 Čteme z křesťanských periodik 12:25 Zpravodajský souhrn týdne 12:55 Přejeme si... [P] 13:10 Duchovní závěr Chiary Lubichové 13:25 Křížová cesta (Sydney08) 15:20 Cesty za poznáním: Rocky Mountain, Arusha Park, Pisa 15:50 Atlas Charity (20. díl): Karviná - Mizerov (Charitativní středisko dětí a mládeže) 16:00 Evangelium 16:10 Žikův svět zvířat (12. díl): Zvířecí koleje [P] 16:30 NOEparáda (17. finále) 16:55 Noeland (15. díl) 17:25 GOODwillBOY IV. (6. díl) 18:05 Květná neděle na Papui-Nové Guineji 18:30 Most milosrdenství 19:00 Oratorium STABAT MATER - A. Dvořák [L] 21:00 Z pokladů duše 21:05 Octava dies (568): Týdenní zpravodajství z Vatikánu [P] 21:35 Noekreace aneb Vandrování (28. díl) 21:45 Nedělní čtení 22:10 Atlas Charity (17. díl): Ostrava - Kunčičky (Charita sv. Alexandra - rekonstrukce) 22:25 Noemova pošta 2010: březen 23:55 Zpravodajský souhrn týdne 0:25 Hlubinami vesmíru s Janem Hovadem 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

Lipový kříž – Společnost pro kulturní identitu Vás zve na **přednášku profesora Evžena Kindlera VĚDA A VÍRA Z POHLEDU PŘÍRODOVĚDCE**, která se bude konat **v úterý 6. dubna 2010 v 18 hodin** v sále 318, 3. patro, Český svaz vědeckotechnických společností, Novotného lávka 5, Praha 1.

Zveme vás na **tradiční pouť u Panny Marie Bolesné na Podsrpu u Strakoníc v pátek 26. března 2010** (Bolestný pátek). **Program:** mše svatá v 8.00, 9.30, 11.00 a 17.30 hod. • 15.00–17.00 hod. výstav Nejsvětější svátosti, adorace • v 17.00 hod. křížová cesta • příležitost ke svatě zpovědi. V 9.30 hod. vyjde na Podsrp procesí ze hřbitovního kostela svatého Václava ve Strakoncích (u nádraží).

Národní knihovna ČR – SLOVANSKÁ KNIHOVNA si Vás dovoluje pozvat na **výstavu SLOVANSKÝ UNIONISMUS – CESTY K CÍRKEVNÍ JEDNOTĚ** věnující se snahám o znovusjednocení katolické a pravoslavné církve v průběhu staletí, která probíhá ve výstavních prostorách **Slovanské knihovny (3. patro Klementina), Národní knihovna ČR, Klementinum 190, Praha 1**. Autorka výstavy: Anežka Kindlerová. Výstava bude přístupná do **24. dubna 2010** v provozní době Slovanské knihovny.

Sestry premonstrátky ze Svatého Kopečka u Olomouce Vás srdečně zvou ve dnech **10.–11. 4. 2010 na duchovní obnovu s Janem M. Vianneyem IV. „Pýcha se míchá do všeho jako sůl“ – o pýše**. Program začíná v sobotu v 9 hod. mší svatou v bazilice Navštívení Panny Marie a pokračuje v Norbertinu (vede S. Siarda L. Trochtová). Zakoření v neděli ve 13 hod. Ubytování a stravování je zajištěno v Norbertinu. **Cena:** 480 Kč. Z důvodu omezené kapacity je **nutné se přihlásit do 5. 4. 2010**, e-mail: info@premonstratky.cz, tel. 733 755 836.

INFORMACE O AKCÍCH NÁRODNÍ KANCELÁŘE PRO PAPEŽSKÁ MISIJNÍ DÍLA

HORSKÉ KLUBÁNÍ • Termín: **9. – 11. dubna 2010**. Akce – tentokrát v duchu misijního bubnování – je určená pro členy Misijních klubek v Česku. Místo: **Špindlerův Mlýn, Erlebachova bouda**. Na programu budou společně modlitby, práce ve skupinkách, výlety do hor, scénky, vzájemná setkání, vyrábění věcí pro Misijní jarmark, hudební program apod.

13. MIŠKA – MISIJNÍ ŠKOLA ANIMÁTORŮ • Termín: **16. – 18. dubna 2010**. Místo: **Špindlerův Mlýn, středisko Eljon**. Lektor P. Jiří Šlégr, národní ředitel PMD. Tento víkend je určen pro všechny zájemce, kteří se chtějí zapojit do pomoci misiím. Mohou přijet úplní nováčci i ti, kteří se již někdy podobné akce zúčastnili nebo jsou jiným způsobem v kontaktu s PMD. Čeká nás mše svatá, modlitby, misiologie, aktuální přehled misijní činnosti u nás i v zahraničí, nové možnosti pro pořádání misijních besed a setkání, projekce nejnovějších misijních filmů a DVD, velký výběr misijních materiálů. **Přihlášky:** Eljon, 543 51 Špindlerův Mlýn 33, tel. 499 523 852 nebo 732 580 154, e-mail: info@eljon.cz, internet: www.eljon.cz.

8. CELOSTÁTNÍ MISIJNÍ POUŤ A 5. MISIJNÍ DEN DĚTÍ • Termín: **29. 5. 2010**. Papežská misijní díla a havlíčkovbrodský vikariát královéhradecké diecéze pořádají v **Polné u Jihlavy** již tradiční Misijní pouť a Misijní den dětí s letošním mottem: „Bud' me nadějí světa“. Připraven je bohatý program pro děti i dospělé, kde nebude chybět téma svatých kněží a misionářů, Misijní jarmark, hry, soutěže a další překvapení.

4. CELOSTÁTNÍ MISIJNÍ KONGRES DĚTÍ • Termín: **2. 10. 2010**. Místo: **Plzeň, katedrála sv. Bartoloměje**. Můžete se těšit na bohatý program modliteb, her, soutěží, písní, setkání se zajímavými hosty, pestrou nabídku materiálů, misijní novinky, psaní dopisu Svatému otci, projekty pro chudé děti a další překvapení.

Více informací: Papežská misijní díla, 543 51 Špindlerův Mlýn 33 • tel. 499 433 058, GSM: 604 838 882 • e-mail: info@misijnidila.cz, internet: www.misijnidila.cz.

Liturgická čtení

Neděle 21. 3. – 5. neděle postní

1. čt.: Iz 43,16–21
Ž 126(125),1–2ab.2cd–3.4–5.6
Odp.: 3 (*Velkou věc s námi udělal Hospodin, naplnila nás radost.*)
2. čt.: Flp 3,8–14
Ev.: Jan 8,1–11
Slovo na den: *Co říkáš ty?*

Pondělí 22. 3. – ferie

1. čt.: Dan 13,1–9.15–17.19–30.33–62
Ž 23(22),1–3a.3b–4.5.6
Odp.: 4ab (*I kdybych šel temnotou rokle, nezaleknu se zla, vždyť ty jsi se mnou.*)
Ev.: Jan 8,12–20
Slovo na den: *Vím, odkud jsem přišel a kam jdu.*

Úterý 23. 3. – připomínka sv. Turibia z Mongrovia

1. čt.: Nm 21,4–9
Ž 102(101),2–3.16–18.19–21
Odp.: 2 (*Hospodine, slyš modlitbu mou a volání mé ať pronikne k tobě!*)
Ev.: Jan 8,21–30
Slovo na den: *Já z tohoto světa nejsem.*

Středa 24. 3. – ferie

1. čt.: Dan 3,14–20.91–92.95
Dan 3,52a.52b.53.54.55.56
Odp.: ... *chvályhodný a svrchovaně velebený navěky.*
Ev.: Jan 8,31–42
Slovo na den: *Stanete se svobodnými.*

Čtvrtek 25. 3. – slavnost Zvěstování Páně

1. čt.: Iz 7,10–14
Ž 40(39),7–8a.8b–9.10.11
Odp.: srov. 8a+9b (*Hle, přicházím, Pane, splnit tvou vůli.*)
2. čt.: Žid 10,4–10
Ev.: Lk 1,26–38
Slovo na den: *U Boha není nic nemožného.*

Pátek 26. 3. – ferie

1. čt.: Jer 20,10–13
Ž 18(17),2–3a.3bc–4.5–6.7
Odp.: srov. 7 (*Ve své tísní jsem vzýval Hospodina, a vyslyšel mě.*)
Ev.: Jan 10,31–42
Slovo na den: *Věřte skutkům.*

Sobota 27. 3. – ferie

1. čt.: Ez 37,21–28
Jer 31,10.11–12ab.13
Odp.: 10d (*Hospodin bude nad námi bdít jako pastýř nad svým stádem.*)
Ev.: Jan 11,45–56
Slovo na den: *Rozptýlené Boží děti.*

BREVIÁŘ PRO LAIKY

20. – 27. BŘEZNA 2010

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 21. 3.		PO 22. 3.		ÚT 23. 3.		ST 24. 3.		ČT 25. 3.		PÁ 26. 3.		SO 27. 3.	
Antifona	270	299	270	299	270	299	270	299	1335	1478	270	299	270	299
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881	783	881
Ranní chvály:														
Hymnus	270	300	271	300	272	301	271	300	1335	1479	271	300	272	301
Antifony	387	433	828	929	843	946	858	963	1336	1480	890	997	906	1014
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	813	914	890	997	906	1014
Krátké čtení a zpěv	388	434	392	438	395	442	399	446	1337	1480	406	454	409	458
Antifona k Zach. kantiku	388	434	392	439	395	443	399	446	1337	1480	406	454	409	458
Prosby	388	434	392	439	395	443	399	447	1337	1481	406	455	410	459
Závěrečná modlitba	389	435	393	439	396	443	400	447	1338	1481	407	455	410	459
Modlitba během dne:														
Hymnus	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302	273	302
Antifony	273	303	273	303	273	303	273	303	1338	1481	273	303	273	303
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	1265	1403	895	1003	911	1019
Krátké čtení	389	435	393	440	396	444	400	448	1338	1482	407	455	410	460
Závěrečná modlitba	389	435	393	439	396	443	400	447	1338	1481	407	455	410	459
Nešpory:														
Hymnus	268	297	268	297	268	298	269	299	1331	1474	1339	1483	268	298
Antifony	386	432	390	436	838	940	853	957	1332	1475	1340	1484	900	1008
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	1332	1475	1340	1484	901	1008
Kr. čtení a zpěv	386	432	390	437	394	441	397	445	1334	1477	1342	1486	408	457
Ant. ke kant. P. M.	387	433	391	437	394	441	398	445	1334	1478	1343	1487	408	457
Prosby	387	433	391	437	394	441	398	445	1335	1478	1343	1487	408	457
Záv. modlitba	389	435	389	435	393	439	396	443	1338	1481	1338	1481	407	455
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1238	1374	1242	1379	1260	1398

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

ZÁPISKY (NE)ZKUŠENÉHO FARÁŘE • MEDITAČNÍ PODNĚTY

Benedikt V. Holota

Františkánský kněz Benedikt Vladimír Holota nabízí čtenářům této knihy své osobní meditační poznámky a postřehy o situacích a zážitcích, které považoval za Boží poselství, za dotek Boží milosti, jenž by neměl zůstat nepovšimnut. Jsou to střípky, které dávají dohromady věrný a sugestivní obraz, mozaiku každodenních zkušeností života, z nichž mnohé stály autora nemalé duchovní úsilí, často i utrpení. To vše se slévá v pohledu kněze, který má oči pevně upřené na Ježíše, kněze, který svou víru sytí především denním živým kontaktem s Pánem v Eucharistii. Volbu témat k meditaci podle nadpisů umožňuje v závěru knihy uvedený abecední rejstřík.

Paulínky • Váz., 120x170 mm, 144 stran, 155 Kč

MOC JEŽÍŠOVA JMÉNA • UZDRAVENÍ, VYSVOBOZENÍ A OBRÁCENÍ

Jean Pliya • Z francouzštiny přeložila Kateřina Hrbková

Každý křesťan čistého srdce podřízený církvi se může modlit za vysvobození své nebo jiného člověka. Už v modlitbě „Otče náš“ prosíme Boha, aby nás zbavil od Zlého. Přistoupit k takové modlitbě může člověk pokorný, rozvážný a pevně zakotvený ve víře v moc Ježíšova jména. V této knížce Jean Pliya uvádí, jak se přímluvné modlitby užívá v praxi. Ukazuje, jak v církvi pokračuje Ježíšova služba uzdravování a jak skrze obdarované

a pověřené osoby stojí ve službách evangelizace a pronikavého obrácení srdce. Autor se zabývá i nesnadným tématem cesty obrácení, které navazuje na uzdravení a vysvobození. Zdůrazňuje, že před modlitbou za vysvobození i po ní hraje důležitou roli služba „duchovní asistence“, aby modlitba přinesla trvalé plody obrácení.

Paulínky • Brož., 114x175 mm, 80 stran, 99 Kč

ZÁKLADNÍ MODLITBY • ČESKÁ A LATINSKÁ VERZE

V této kapesní brožurce najdeme v češtině a latině nejen základní modlitby, které se běžně modlíme, ale také hlavní společné modlitby užívané při mši svatě. Vyšlo s církevním schválením.

*Sypták • 2. upravené vydání
Brož., křídový papír, A6, 24 stran, 39 Kč*

ČESKO-LATINSKÉ MEŠNÍ MODLITBY

Veškeré modlitby mše svatě v českém a latinském jazyce. Souhlasí s textem Českého misálu, vydaným Českou liturgickou komisí v Praze r. 1983.

Sypták • Brož., křídový papír, A6, 36 stran, 45 Kč

MODLITBY ZA ZEMŘELÉ

Modlitby a činnosti spojené s plnomocnými odpustky, korunka k Božimu Milosrdenství, růženec za duše v očistci a litanie za zemřelé a za duše v očistci.

Sypták • Brož., křídový papír, 40 stran, 48 Kč

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o.,
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

771 11 Olomouc 2

147/2002

P. P.

D + 1

771 11 Olomouc 1

Dolní nám. 24

Matice cyrilometodějská s. r. o.